

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DARŁOWO NA LATA - 2004–2006 -

Darłowo, październik 2004r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Załączniki.....	4
1.0. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	13
2.0. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu.....	17
2.1. Raport o stanie Gminy Darłowo.....	18
2.2. Identyfikacja problemów na podstawie analizy SWOT [opracowano na podstawie zapisów liderów lokalnych podczas debat strategicznych]	39
3.0. Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze.....	48
3.1. Cele i kierunki działania.....	48
3.2. Wybrany wariant rozwoju [lista zadań (celów) do zrealizowania wynikająca z hierarchii ważności].....	57
4.0. Realizacja zadań i projektów.....	60
4.1. Programy Operacyjne i ich oznaczenie.....	61
4.2. Planowane projekty i zadania w okresie 2004-2012.....	62
4.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny 2005-2007 (zintegrowana tabela zadań).....	87
5.0. Powiązania projektów z innymi działaniami na terenie powiatu i województwa.....	90
6.0. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.....	95
7.0. Plan finansowy na lata 2004-2012.....	98
7.1. Ocena sytuacji finansowej Gminy Darłowo w latach 2001-2003 z uwzględnieniem planu budżetu na 2004r.	99
7.2. Analiza struktury dochodów.....	100
7.3. Analiza struktury wydatków.....	102
7.4. Projekcja wolnych środków na inwestycje.....	104
7.5. Podział na źródła finansowania.....	110
8.0. System wdrażania.....	111
9.0. Sposoby monitorowania i oceny komunikacji społecznej.....	113
9.1. Sposoby oceny realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	114
9.2. Podział potencjału inwestycyjnego na poszczególne cele strategiczne.....	115
9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego.....	117

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego to dokument o charakterze strategicznym stanowiący integralną część Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo.

Obowiązek opracowania planu wynika z zapisów Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i dotyczy przede wszystkim inwestycji, których wykonanie może być dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz innych środków zewnętrznych. Zapisy Planu Rozwoju Lokalnego są spójne z Narodowym Planem Rozwoju, ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego oraz ze Strategią Rozwoju Powiatu Sławieńskiego, zatem działania zaproponowane w omawianym opracowaniu wynikają z celów w/w dokumentów.

Priorytetowe inwestycje gminy przeznaczone do realizacji na najbliższe lata wskazali członkowie zespołu zadaniowego powołanego przez Wójta Gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego opracowano według zaproponowanej w podręczniku wdrażania ZPORR struktury, nieco zmodyfikowanej ze względu na specyfikę wcześniej opracowanego dokumentu tj. Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo.

ZAŁĄCZNIKI

ZARZĄDZENIE 184/04

Wójta Gminy Darłowo
z dnia 3 września 2004 r.

w sprawie:
procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Darłowo

*Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
(tekst jedn. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001r. z późn. zm.)*

Podejmując działania mające na celu opracowanie pierwszej edycji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Darłowo, optymalnie dobranego zarówno pod względem potrzeb strategicznych jak i możliwości finansowych gminy

Wójt Gminy
zarządza:

§ 1

1. Powołać Komisję Koordynacyjną ds. Planu Rozwoju Lokalnego (zwaną dalej „Komisją”), w skład której wchodzi osoby wymienione w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Na Przewodniczącą Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołać Annę Szykowską – Sekretarza Gminy/ Zastępcę Wójta
3. Na Wiceprzewodniczącą Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołać Kazimierę Czach – inspektora zamówień publicznych.
4. Celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego jest :
  - 1) stworzenie dokumentu pomocniczego w negocjacjach o uzyskanie dofinansowania z zewnętrznych środków finansowych, na przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na terenie gminy.
  - 2) komunikacja władz samorządowych z mieszkańcami w zakresie długookresowych zamierzeń inwestycyjnych, uwzględniających także wnioski/postulaty składane przez mieszkańców,
  - 3) przedstawienie przyszłym partnerom przedsięwzięć publiczno-prawnych długookresowych planów przedsięwzięć inwestycyjnych,
  - 4) utworzenie bazy danych o wszystkich potrzebach inwestycyjnych gminy,
  - 5) zgromadzenie danych o wszystkich rozpoczętych inwestycjach (konceptje, dokumentacje techniczne, itp.)
  - 6) konfrontacja potrzeb inwestycyjnych z możliwościami inwestycyjnymi,
  - 7) uniknięcie jednoczesnego otwierania zbyt wielu frontów inwestycyjnych w stosunku do zdolności finansowania gminy.
  - 8) określenie w okresie wieloletnim poziomu wydatków planowanych do poniesienia z budżetu gminy i przeznaczonych na przedsięwzięcia inwestycyjne gminy.

§ 2

1. Prace nad Planem Rozwoju Lokalnego (PRL) przebiegać będą według przyjętego harmonogramu, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
2. Plan Rozwoju Lokalnego przez Komisję posiadać będzie formułę planu „kroczącego”, tj. aktualizowanego corocznie z uzasadnionych powodów obejmujących m.in. :
  - 1) zmiany w źródłach finansowania PRL.
  - 2) dezaktualizację zadań wprowadzonych do PRL.

§ 3

1. Przedmiotem planowania w PRL będą przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące :
  - 1) wszelkie nakłady związane z realizacją danego projektu począwszy od prac badawczych dot. tego projektu, wykupu gruntów, itp. do zakończenia prac budowlanych i oddania obiektu/ów do użytku.
  - 2) Modernizację istniejącego rzeczowego majątku trwałego i zakupy inwestycyjne.
  - 3) Przedsięwzięcia inwestycyjne o wartości jednostkowej powyżej 20.000,-zł (z VAT).
2. Samodzielne przedsięwzięcia inwestycyjne o wartości jednostkowej do 20.000,-zł objęte zostaną prognozą wydatków budżetowych na lata 2004-2006 sporządzoną przez Skarbnika Gminy.
3. Wartość remontów odtworzeniowych objęta zostanie prognozą wydatków budżetowych na lata 2004 - 2006 sporządzoną przez Skarbnika Gminy.

§ 4

1. Skarbnik Gminy przedstawiając opracowaną prognozę potencjału inwestycyjnego gminy na lata 2004 – 2006 wraz z dopuszczalnym poziomem zadłużenia Gminy (przy założeniu pozyskania zewnętrznych długoterminowych środków finansowych ze źródeł komercyjnych), przedłoży jednocześnie opis parametrów przyjętych w projekcji dochodów oraz wydatków Gminy.
2. Opracowując projekcję, o której mowa w ust. 1 Skarbnik Gminy zasięga wszelkich niezbędnych konsultacji celem opracowania danych, o których mowa w pkt. 18 i 19 załączonego harmonogramu, na wiarygodnym i stabilnym poziomie.
3. W trakcie prac nad PRL Skarbnik Gminy przedłoży Komisji pisemne propozycje (uwzględniające obowiązujące przepisy) dot. form i zasad dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące usługi publiczne w imieniu Gminy.
4. Przed zakończeniem prac nad PRL, Skarbnik Gminy dokona korekty projekcji dochodów i wydatków z uwzględnieniem zadań inwestycyjnych przyjętych do PRL generujących dodatkowe wydatki lub generujących dodatkowe dochody. Korekty te zostaną uwzględnione przez Wójta Gminy w ostatecznej wersji pierwszej edycji PRL.

§ 5

1. Wniosek przedsięwzięć inwestycyjnych do PRL (zwany dalej „wnioskiem”) składany może być wyłącznie na ujednoliconym wzorze stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.
2. Do PRL przyjmowane będą wyłącznie wnioski przedsięwzięć inwestycyjnych kompletnie wypełnione i podpisane.
3. Kompletnie wypełnione i podpisane wnioski przyjmuje od merytorycznych pracowników Urzędu Gminy Sekretarz Gminy.
4. Wnioskodawcą przedsięwzięć inwestycyjnych mogą być samodzielni pracownicy Urzędu Gminy, a także jednostki organizacyjne powiązane z budżetem Gminy, w tym również spółki prawa handlowego.
5. Postulaty do PRL oraz wnioski składać mogą także radni, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje reprezentujące biznes lokalny i inne zorganizowane grupy społeczne - z uwzględnieniem zapisów w ust. 6.
6. Wszelkie postulaty i wnioski przedsięwzięć inwestycyjnych do PRL przyjmują pracownicy merytorycznie właściwi dla charakteru danego wniosku – nazwiska osób oraz numery pokoi, w których można składać wnioski/postulaty określa załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia.
7. Złożone wnioski weryfikowane są przez osoby merytoryczne określone w załączniku nr 4 i ewentualne ujmowane we wnioskach składanych przez te osoby do PRL. Złożone sugestie i postulaty (inicjatywy mieszkańców) stanowiąc mogą podstawę wniosków składanych przez dane osoby do PRL.
8. W przypadku nie ujęcia przez osoby merytoryczne określone w załączniku nr 4 postulatu/wniosku złożonego przez grupy mieszkańców wymienionych w ust. 5, osoby te informują wnioskodawcę o przyczynie odstąpienia od wniosku.
9. O terminie i trybie rozpoczęcia przyjmowania wniosków od mieszkańców wymienionych w ust. 5 oraz kryteriach kwalifikacji zadań do PRL, informuje media (zgodnie z harmonogramem) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego.

10. Osoba wnioskująca będzie miała na uwadze kierunki rozwoju gminy ujęte w priorytetach oraz celach Strategii Rozwoju Gminy Darłowo
11. Kryteria oceny zadań w projekcie zawiera załącznik nr 5.

§ 6

12. Okres konsultacji społecznych przewidzianych w harmonogramie prac nad PRL obejmował będzie także konsultacje z podmiotami będącymi dostawcami mediów tj. energii, gazu, itd.
13. Celem kolejnych działań określonych w załączonym terminowo harmonogramie prac jest przedstawienie projektu PRL najpóźniej do 1 października 2004 (dotyczy pisemnego projektu) oraz do dnia 30 września (dotyczy kolejnych lat aktualizacji i sporządzania PRL).

§ 7

1. Przy opracowywaniu Planu Rozwoju Lokalnego zsynchronizowanego ze Strategią Rozwoju Gminy przyjmuje się zasadę otwartości przyjętego niniejszą uchwałą systemu prac nad PRL na ewentualne korekty, o ile usprawnią one przyjęty tryb pracy nad PRL bez wypaczenia jego celu i istoty oraz zachowują ostateczny planowany termin zakończenia prac nad pierwszą edycją PRL.

§ 8

Zarządzenie realizowane będzie przez Wójta Gminy Darłowo we współpracy z Komisją Koordynacyjną PRL i Radą Gminy.

§ 9

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Darłowo

.....

Zał. Nr 1 do zarządzenia Wójta Gminy Darłowo

Nr184/04

z dnia 3 września 2004 r.

**SKŁAD OSOBOWY KOMISJI KOORDYNACYJNEJ
DS. PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DARŁOWO**

- 1. Przewodniczący Komisji – Anna Szyrkowska**
- 2. Wiceprzewodniczący – Kazimiera Czach**

Członkowie:

1. Marcei Glaza
2. Henryk Kaleta
3. Karolina Nakielska

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Wójty Gminy Darłowo
Nr 184/04
z dnia 03 września 2004 r.

Harmonogram prac nad PRL

L.p.	Rodzaj działań	Termin	Wykonawca
1.	Przyjęcie zarządzenia w sprawie procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego oraz powołanie Komisji Koordynacyjnej Planu Rozwoju Lokalnego wraz z wyznaczeniem koordynatorów w jednostkach powiązanych z budżetem gminy.	3.09.2004	Wójt Gminy
2.	Opracowanie wstępnego projektu „Procedury opracowania PRL” (rodzaj i wartość zadań ujmowanych w PRL, wnioskodawcy, zakres przedmiotowy, czy „kroczący” charakter planu, inne) i przedstawienie ich Komisji PRL do zaopiniowania.	3.09.2004	BMI Sp. z o.o., Wójt Gminy, Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
3.	Warsztaty szkoleniowe dla Komisji Koordynacyjnej Planu Rozwoju Lokalnego i jednostek podległych gminie.	9.09.2004 - 10.09.2004	BMI Sp. z o.o., Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
4.	Wnioskowanie przez radnych, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, organizacje i stowarzyszenia, pracowników Urzędu Gminy oraz jednostki powiązane z budżetem gminy zadań inwestycyjnych do PRL na ujednoliconych kartach informacyjnych.	do 20 września i do 30 września w kolejnych latach	radni, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, organizacje i stowarzyszenia, pracownicy Urzędu Gminy
5.	Ustalenie możliwości współfinansowania zadań ze środków zewnętrznych i przekazanie informacji (zakładany poziom współfinansowania, termin).	20.09.2004	Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
6.	Przedstawienie prognozowanego potencjału inwestycyjnego i projekcja zadłużenia gminy na lata 2004-2006 i przekazanie prognoz Koordynatorowi ds. programów Unii Europejskiej.	6.09.2004	Skarbnik Gminy, BMI Sp. z o.o.
7.	Ustalenie propozycji hierarchii zadań według ustalonych kryteriów.	23.09.2004	BMI Sp. z o.o., lub Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej, Wójt Gminy
8.	Zakończenie prac nad PRL i przekazanie do konsultacji społecznych.	01.10.2004	Przewodniczący Komisji PRL na ręce Przewodniczącego Rady Gminy
9.	Podjęcie uchwały Rady Gminy o zatwierdzeniu „Planu Rozwoju Lokalnego”	sesja październikowa	Przewodniczący Rady Gminy

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Darłowo
Nr 184/04
z dnia 03 września 2004 r.

WNIOSEK **PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNEGO DO PRL** **(TERMS OF REFERENCE)**

NAZWA ZADANIA:

Propozycja nazwy zadania inwestycyjnego.

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ ZADANIA:

Osobą odpowiedzialną za realizację zadania jest ..... Referatu Urzędu Gminy w
..... zgłaszającego wniosek lub osoba przez niego wskazana.

BENEFICJENT:

Beneficjentem jest grupa mieszkańców miasta, która będzie korzystać z efektów zadania po jego realizacji (np. młodzież gminy, mieszkańcy osiedla, wszyscy mieszkańcy, czytelnicy biblioteki, itp.).

KRÓTKI OPIS PROJEKTU:

W tym punkcie należy wykazać m.in.: związek funkcjonalny lub techniczny z innymi realizowanymi zadaniami; obowiązek realizacji wynikający z przepisów.

W tym punkcie m.in. należy określić czy planowane przedsięwzięcie posiada opracowaną dokumentację techniczną oraz czy posiada pozwolenie na budowę. Jeżeli spełnienie tych warunków nie jest wymagane należy również to zapisać.

Należy również opisać aktualne zaawansowanie prac nad realizacją zadania inwestycyjnego.

LOKALIZACJA:

Określając lokalizację należy umiejscowić planowane przedsięwzięcie, podając adres / numer działki, podać inne dane charakteryzujące nieruchomość, w tym także formę władania gruntem czyja własność, jak dzierżawa to na ile lat zawarta.

Należy również określić czy planowane przedsięwzięcie jest zgodne z aktualnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli spełnienie tego warunku nie jest wymagane należy również to zapisać.

CZAS REALIZACJI PROJEKTU:

W tej pozycji należy określić proponowane ramy czasowe realizacji projektu.

EFEKT:

Ekonomiczny (mierzalny) będzie generować dodatkowe dochody, czy dodatkowe wydatki.

Społeczny zaspokaja potrzeby mieszkańców (dostępność do placówek oświaty, poprawia komunikację, itp.), poprawia aktywność zawodową mieszkańców, stwarza warunki do ożywienia inwestycyjnego wśród podmiotów gospodarczych, itp.

Inne efekty.

KOSZTY:

W niniejszej pozycji należy podać **jednorazowe** nakłady inwestycyjne na zadanie a także **roczne koszty eksploatacji**, które będą miały wpływ na budżet gminy.

ZAANGAŻOWANIE ŚRODKÓW WŁASNYCH:

W pozycji tej należy określić udział środków własnych w całkowitych nakładach inwestycyjnych; procentowo i kwotowo. Należy również wskazać, czy realizowany projekt należy do zadań własnych gminy.

WPŁYW NA ŚRODOWISKO:

W niniejszej pozycji należy określić wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko: pozytywny / neutralny / negatywny, oraz uzasadnić.

PARTNERZY PROJEKTU:

W niniejszej pozycji należy wymienić partnerów zaangażowanych w jakikolwiek sposób (pośrednio lub bezpośrednio) w realizację projektu oraz ewentualnie wykazać czy planowane i możliwe jest pozyskanie dodatkowych środków na realizację przedsięwzięcia z: funduszy pomocowych Unii Europejskiej, PPP, i innych.

UZASADNIENIE:

Uzasadniając proponowane zadanie należy wykazać jego związek z innymi zadaniami zrealizowanymi lub realizowanymi, w stosunku do których posiada ono **charakter komplementarny**, pozwalający wzmocnić pozytywny całkowity efekt na otoczenie.

Data : .....

.....
*Podpis Kierownika
Referatu*

.....
Podpis Wójta

*Zał. Nr 4 do zarządzenia Wójta Gminy Darłowo
Nr 184/04
z dnia 03 września 2004 r.*

**WYKAZ REFERATÓW URZĘDU GMINY,
W KTÓRYCH MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI**

Lp.	Nazwa Referatu
1.	Referat Spraw Obywatelskich
2.	Referat Finansów i Budżetu
3.	Biuro Rady Gminy

*Zał. Nr 5 do zarządzenia Wójta Gminy Darłowo
Nr 184/04
z dnia 03 września 2004 r.*

KRYTERIA OCENY ZADAŃ W PROJEKCIE:

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PUNKTACJA
1.	Zgodność ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	2 punkty
2.	Dokumentacja (dokumentacja techniczna, kosztorys inwestorski)	1 punkt
3.	Możliwość finansowania zadania przy udziale środków zewnętrznych (fundusze strukturalne; PPP; inne)	1 punkt
4.	Pozwolenie na budowę	2 punkty
5.	Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadań własnych gminy	3 punkty
6.	Komplementarność - powiązanie z innymi zadaniami	1 punkt
Razem:		10 punktów

1.0. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana.

Wypracowana, na etapie tworzenia Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo, misja rozwoju gminy poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz Gminy Darłowo w perspektywie 10 lat.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Gminy Darłowo wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura" oraz dotyczącym samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej regionu.

W dalszej części dokumentu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (ekologia, gospodarka, infrastruktura, przestrzeń, społeczność).

GMINA DARŁOWO

OBSZAR ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU W
CENTRUM POLSKIEGO PASA
NADMORSKIEGO.

GMINA O CHARAKTERZE ROLNICZYM
I TURYSTYCZNYM Z DOBRĄ
INFRASTRUKTURĄ SPRZYJAJĄCĄ
ROZWOJOWI MAŁEJ I ŚREDNIEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

GMINA Z DOBRĄ OFERTĄ TURYSTYKI
POBYTOWEJ I WEEKENDOWEJ
SKIEROWANEJ DO MIESZKAŃCÓW
WIELKICH AGLOMERACJI OPARTA NA
WALORACH PRZYRODNICZYCH I
KRAJOBRAZOWYCH BEZPOŚREDNIEGO
OTOCZENIA LINII BRZEGOWEJ MORZA
BAŁTYCKIEGO, O OBSZARACH LEŚNYCH I
PEŁNEJ DOSTĘPNOŚCI DO TERENÓW
REKREACYJNYCH.

BEZPIECZNY SAMORZĄD ZAPEWNIAJĄCY
KOMFORT ŻYCIA I WYPOCZYNKU JEJ
MIESZKAŃCOM.

Gmina Darłowo stanowi naturalny obszar realizacji Planu Rozwoju Lokalnego. Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni gminy:

- **obszary infrastruktury technicznej,**
- **obszary nadmorskie,**
- **obszary turystyki i agroturystyki,**
- **obszary tras przyrodniczych,**
- **obszary głównych ciągów komunikacyjnych,**
- **obszary zabudowy turystycznej,**
- **obszary przyjeziorne,**
- **obszary degradacji środowiskowej,**
- **obszary przyrzeczne,**
- **obszary rekreacyjno-sportowe,**
- **obszary gospodarki wodnej,**
- **obszary gospodarki ściekowej,**
- **obszary alternatywnych źródeł energii,**
- **obszary chronionego krajobrazu.**

Powyższe obszary zapisane w celach niezbędnych i pierwszorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego, priorytetowe na lata 2004-2006.

Natomiast obszary zapisane w celach drugorzędnych są bliższe projekcji realizacji Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2012 i obejmują:

- **obszar ciągów komunikacyjnych,**
- **obszary zasobów przyrodniczych,**
- **obszary budownictwa mieszkaniowego i socjalnego,**
- **obszary aktywności społecznej.**

Powyższe obszary zidentyfikowane na podstawie Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej gminy, w których to obszarach będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Zintegrowanej Tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Dotyczy to inwestycji finansowych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

2.0. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO- GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. RAPORT O STANIE GMINY DARŁOWO

Gmina Darłowo jest gminą nadmorską (w przeważającej części turystyczną) położoną w północno - wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Znajduje się w obrębie powiatu sławieńskiego i zajmuje część terenu zwanego Równiną Sławieńską przeciętą dolinami dwóch rzek: rzeki Wieprzy oraz rzeki Grabowej. Od zachodu i częściowo od południa gmina Darłowo graniczy z gminą Sianów, od południa z gminą Malechowo, od wschodu z gminą Postomino i od południowego wschodu z gminą Sławno.

Na obszarze gminy występuje niewielka ilość lasów. Tereny nadmorskie, plaże oddzielone są od pozostałych terenów gminy wąskimi pasmami lasu głównie sosnowego. Większe skupisko lasów znajduje się w południowej części gminy, rozciągający się na południowy wschód od Kolonii Jeżyczki, Nowego Krakowa w kierunku Słowina. W obrębie tego zespołu leśnego z przewagą buków i dębów znajduje się projektowany rezerwat "Słowińskie Błota".

Przeważają jednak na terenie gminy tereny otwarte, równinne z dalekimi perspektywami widokowymi na wkomponowane w krajobraz wsie.

Swoisty mikroklimat gminy, 20-kilometrowy odcinek szerokich, piaszczystych plaż, czyste środowisko naturalne oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe powodują, że należy ona do najatrakcyjniejszych turystycznych regionów nadbałtyckich. Licząca 17000 miejsc baza noclegowa wraz z obiektami towarzyszącymi zapewnia wspaniałe warunki wypoczynku.

Najbardziej znaną miejscowością w gminie są Dąbki, leżące u nasady mierzei oddzielającej jezioro Bukowo. Dąbki są miejscowością typowo turystyczną z licznymi ośrodkami wczasowymi i kolonijnymi, pensjonatami, polami biwakowymi, obozowiskami i kwaterami prywatnymi oraz bardzo dobrze rozwiniętą siecią placówek gastronomicznych i handlowych.

Gmina Darłowo urzeka rozległymi panoramami oraz ciekawymi widokami. Przez obszar gminy przebiegają piesze szlaki turystyczne: czerwony szlak nadmorski, szlak rezerwatów oraz Europejski Szlak Cystersów, gdzie główną atrakcją jest gotycki kościół cysterski w Bukowie Morskim. Oprócz niego w gminie znajduje się jeszcze 9 kościołów, wśród których najciekawsze są kościoły w Barzowicach, Cisowie i Krupach

W skład gminy wchodzi następujące sołectwa:

Barzowice, Bobolin, Boryszewo, Bukowo Morskie, Cisowo, Dąbki, Dobiesław, Domasławice, Drozdowo, Gleźnowo, Jeżyce, Jeżyczki, Kopań, Kopnica, Kowalewice, Krupy, Nowy Jarosław, Pęciszewko, Porzeczce, Palczewice, Rusko, Sińczycza, Słowino, Stary Jarosław, Sulmice, Wicie, Wiekowice, Wiekowo, Zakrzewo, Zielnowo, Żukowo Morskie.

2.1.1. Syntetyczna charakterystyka gminy.

2.1.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem.

Gmina obejmuje obszar **269,84 km²**, w tym:

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA GRUNTU
61,88km²	- użytki rolne ogółem
154,86km²	- lasy i grunty leśne
53,10 km²	- pozostałe grunty i nieużytki

2.1.2. Gmina w statystyce.

Przekrój statystyczny gminy wg danych Urzędu Gminy przedstawia poniższa tabela (wg stanu na koniec 2003r.):

Powierzchnia gminy ogółem	269,84km²
Stan ludności ogółem	7 797
w tym mężczyźni	3 924
Małżeństwa cywilne	42
Urodzenia żywe	89
Zgony ogółem	79
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	2 225
Ludność w wieku produkcyjnym	4 631
Ludność w wieku poprodukcyjnym	941
Drogi lokalne gminne	574km
Liczba gospodarstw domowych, w tym:	2 254
gospodarstwa rolne do 1 ha	460
Dochód budżetu gminy ogółem 2002 rok (w zł.)	12785731,00
Dochód budżetu gminy ogółem 2003 rok (w zł.)	14451327,00
Dochód na 1 mieszkańca w 2002 roku (w zł.)	1639,83
Dochód na 1 mieszkańca w 2003 roku (w zł.)	1853,45

2.1.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo.

Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej **430** podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2003 roku).

STRUKTURA PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003
Placówki handlowe i gastronomiczne	212
Produkcja wyrobów przemysłowych	18
Produkcja wyrobów spożywczych	3
Sadownictwo	-
Usługi transportowe	24
Zakłady produkcyjno - usługowe	-
Inne (budownictwo, hotelarstwo, turystyka, rybactwo)	173
OGÓŁEM:	430

2.1.4. Infrastruktura techniczna.

2.1.4.1. Transport i komunikacja.

Szkielet układu drogowego gminy stanowią drogi:

Lp.	rodzaj drogi	długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1	drogi krajowe	brak	brak
2	drogi wojewódzkie	32,00	32,00
3	drogi powiatowe	99,00	85,00
4	drogi gminne (leżące na terenie gminy, nie posiadające kategorii dróg)	574,00*	81,00

* - Są to drogi gruntowe, dojazdowe do pól, łączące miejscowości gminy. Ze względu na niespełnienie parametrów wymaganych dla dróg gminnych drogi nie zostały przyjęte uchwałą Rady Gminy jako drogi gminne.

Komunikacja PKS – główne kierunki:

Darłowo - Koszalin

Darłowo - Sławno

Komunikacja PKP - główne kierunki:

Sławno – nie funkcjonuje

2.1.4.2. Telekomunikacja.

Głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A.
Stan sieci dobry.
Stacje bazowe telefonii komórkowej.

2.1.4.3. Zaopatrzenie w ciepło.

Gmina nie posiada kotłowni centralnych.
Mieszkańcy gminy korzystają z kotłowni indywidualnych.

2.1.4.4. Zaopatrzenie gminy w gaz.

Gmina Darłowo nie jest zgazyfikowana.
Istnieje możliwość podłączenia gminy do sieci gazu ziemnego (główny rurociąg dla miasta Darłowa przebiega przez teren gminy).

2.1.4.5. Zaopatrzenie w wodę.

Długość sieci wodociągowej:	114,4 km
Stan sieci:	dobry
Liczba stacji uzdatniania wody:	12
Liczba przyłączy prowadzących do budynków:	1359
Ilość ujęć wody:	12

Na terenie gminy istnieją wodociągi grupowe zlokalizowane w miejscowościach:
Dobiesław, Dąbki, Stary Jarosław, Kowalewice, Zakrzewo, Cisowo.
W najbliższych latach nie przewiduje się budowy ani modernizacji sieci wodociągowej.

2.1.4.6. Kanalizacja.

Długość sieci kanalizacyjnej: **15,7km**

Miejscowość	Procent skanalizowania miejscowości	Podłączenie do oczyszczalni w miejscowości
Dąbki	100	Dąbki
Bobolin	95	Dąbki
Bukowo Morskie	100	Dąbki
Wicie	100	Wicie
Wiekowo	48	Wiekowo
Cisowo	50	Cisowo

Oczyszczalnie ścieków:

Na terenie gminy znajdują się cztery oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w miejscowościach: Dąbki, Wicie, Wiekowo oraz Cisowo.

W administracji gminy znajdują się oczyszczalnie Wicie, Wiekowo oraz Cisowo.

Natomiast oczyszczalnią w miejscowości Dąbki zarządza prywatna spółka wodno – ściekowa „Dąbki”.

OCZYSZCZALNIE GMINNE

Lp.	Miejscowość	Maksymalna wydajność [w m³/d]
1	Wicie	106,0
2	Wiekowo	27,9
3	Cisowo	10,8

Typ oczyszczalni: **mechaniczno – biologiczna**

Oczyszczalnie są w pełni eksploatowane.

2.1.4.7. Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy obserwuje się zróżnicowany system wywozu odpadów – jednostki gminne, jednostki prywatne gminne i pozagminne oraz nieusystematyzowany sposób składowania odpadów – wysypiska gminne profesjonalne i nieprofesjonalne – spełniające i nie spełniające wymogów ochrony środowiska, z zezwoleniem na użytkowanie lub nie posiadające takiego.

FIRMY WYWOZOWE:

1. Zakład Użyteczności Publicznej Darłowo
2. M.P.G.K. Spółka z o.o. Darłowo
3. Wywozy indywidualne

W gminie znajduje się jedno składowisko zlokalizowane w miejscowości Porzecze. W roku 2004 przewiduje się zamknięcie i rekultywację starego składowiska (kierunek leśny) oraz budowę nowego składowiska.

Horyzont czasowy eksploatacji: do 2020 roku

Pojemność składowiska: 200 000m³

System wywozu opiera się na firmach komunalnych lokalnych lub obcych oraz powszechnie stosowany jest system dowozu indywidualnego. Firma komunalna - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej wysypiskami Darłowie administruje składowiskiem w Porzeczu.

Na terenie gminy realizowany jest rozpoczęty system selektywnego zbioru odpadów tworzyw sztucznych oraz stłuczki szklanej.

Problemem nadrzędnym jawi się konieczność budowy składowiska odpadów dla rejonu darłowskiego z elementami stopniowego rozwoju unieszkodliwiania odpadów, w tym kompostowni odpadów organicznych (powiatowej) przy składowisku w Gwiazdowie, oraz budowa bądź rozbudowa systemu selektywnego zbioru surowców odpadowych u źródła.

Potencjalne ilości wytwarzanych odpadów na terenie gminy z uwzględnieniem ruchu turystycznego i wczasowego przedstawia poniższa tabela na następnej stronie.

Roczne nagromadzenie odpadów komunalnych

miasto/gmina	2003		2007		2015	
	m ³ /a	Mg/a	m ³ /a	Mg/a	m ³ /a	Mg/a
Darłowo g.	3400	1510	4860	1782	6075	2125
Darłowo g. sezon	5440	850	6650	945	6650	1120
ogółem	8840	2360	11510	2727	12725	3245

2.1.5. Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym obszary chronione.

Do obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody, występujących na terenie gminy Darłowo należą:

- **Rezerwat przyrody „Słowińskie Błota” (planowany),**
- **Rezerwat przyrody „Łazowskie Bagna” (planowany),**
- **obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”,**
- **pomniki przyrody.**

Rezerwat "Słowińskie Błota" (planowany) - położony jest na północ od wsi Słowino i obejmuje obszar około 145 ha. Jest to najlepiej zachowane w Polsce torfowisko wysokie typu bałtyckiego.

Na terenie tym występuje 37 gatunków roślin naczyniowych, 41 gatunków mszaków oraz 45 gatunków porostów.

Rezerwat „Łazowskie Bagna” (planowany) - obszar obejmuje rozległy kompleks lasów bagiennych, położonych w obrębie niecki jeziora Jamno i Bukowo. Jest to mozaika zbiorowisk leśnych, w tym: łągów (łągi olszowe, łągi jesionowo olszowe, rzadkie łągi dębowo-jesionowe), olsów bagiennych, fragmenty borów i brzeziny bagiennych, buczyn i grądów na górkach mineralnych, jak i obszar rozległych szuwarów wodnych, turzycowisk, oczek eutroficznych, torfowisk i podmokłych łąk. Flora roślin naczyniowych odznacza się dużym bogactwem, w tym udziałem wielu gatunków chronionych i zagrożonych, takich jak: bluszcz pospolity (masowo), wiciokrzew pomorski (masowo), kruszyna (masowo), kalina koralowa (licznie), porzeczka czarna, przylaszczka pospolita, krwawnik kichawiec, kruszczyk szerokolistny, narecznica grzebieniasta, turzyca nitkowata, rosiczka okrągłolistna, bażyna czarna, podkolan biały, bobrek trójlistkowy, bagno zwyczajne, borówka bagienna. Na szczególną uwagę i ochronę zasługują zarośla woskownicy europejskiej. Kompleks podmokłych łąk i rozlewisk na południu jest siedliskiem wielu gatunków ptaków wodnych i błotnych: żurawia, łabędzia niemego, kaczek: krzyżówki, cyranki, cyraneczki, płaskonosy, drapieżnych: błotniaka stawowego i pustułki, chrusieli: łyśki, kokoszki wodnej, wodnika, derkacza, siewek: czajki, krwawodzioba, bekasa, ptaków wróblowych związanych z wodą: remiz, dziwonka, potrzos oraz łąkowych: przepiórka, gąsiorek, makolągwa, gadów: padalca, zaskrońca, zwinki, płazów: traszki grzebieniastej, żaby moczarowej, trawnej, ropuchy szarej. Przedmiotem ochrony jest naturalnie wykształcony kompleks lasów bagiennych oraz różnorodne łąki i szuwały pomiędzy jeziorem Jamno i Bukowo. Celem ochrony jest zachowanie unikatowej na Pomorzu roślinności lasów bagiennych oraz cennej flory i fauny, w szczególności ornitofauny.

Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski" obejmuje wąski pas nadmorskich borów i lasów mieszanych oraz jezior przymorskich. Charakteryzuje się różnorodnością ekosystemów nadmorskich, bogactwem gniazdowania ptactwa wodnego, licznymi gatunkami rzadkich zespołów roślin oraz ostojami awifauny (m.in.: bąki, bociany białe, kanie rdzawe, błotniaki, derkacze, żurawie, rybitwy, łabędzie, kaczki).

POMNIKI PRZYRODY

- Dąb szypułkowy i buk zwyczajny zrośnięte konarami o obwodzie 450 i 220 cm rosnące około 1km na wschód od wsi Nowy Kraków.
- Cis pospolity o obwodzie 60 cm i wysokości 8 m rosnący na skraju lasu około 0,5 km na północny wschód od wsi Nowy Kraków.
- 2 buki zwyczajne o obwodzie 440 i 460 cm oraz 2 dęby szypułkowe o obwodzie 330 i 450 cm rosnące w obrębie leśnictwa Nowy Kraków.
- 2 dęby szypułkowe o obwodzie 460 i 550 cm rosnące przy drodze w Kolonii Jeżyce.
- Dąb szypułkowy o obwodzie 430 cm rosnący we wsi Kopań.
- Grupa drzew (2 lipy drobnoliściaste o obwodzie 388 i 340 cm, dąb szypułkowy o obwodzie 290 cm, 2 świerki pospolite o obwodzie 190 i 240 cm) rosnące na starym cmentarzu ewangelickim w Domasławicach.
- Grupa drzew (8 lip drobnoliściastych o obwodzie 250-312 cm) rosnąca na starym cmentarzu ewangelickim w Krupach.
- Jesion wyniosły o obwodzie 278 cm rosnący na cmentarzu w Jeżycach.
- Lipa drobnolistna o obwodzie 285 cm rosnąca przy kościele w Słowinie.
- Aleja lipowa (14 lip drobnoliściastych o obwodzie 175-250 cm, 2 lipy o obwodzie 320 i 430) rosnąca na cmentarzu w Słowinie.
- Grupa drzew (6 lip drobnoliściastych o obwodzie 250-440 cm, kasztanowiec zwyczajny o obwodzie 302 cm, klon, jawor o obwodzie 243 cm) rosnąca przy kościele w Starym Jarosławiu.
- Grupa drzew (2 jesiony wyniosłe o obwodzie 325 i 330 cm, 2 lipy drobnoliściaste o obwodzie 340 i 545 cm) rosnąca przy kościele w Barzowicach.
- Grupa drzew (4 jesiony wyniosłe o obwodzie 230-250 cm, 2 jesiony wyniosłe odmiana zwisająca o obwodzie 230-250 cm, 3 dęby szypułkowe o obwodzie 230-250 cm, klon zwyczajny o obwodzie 320 cm, kasztanowiec zwyczajny o obwodzie 245 cm, lipa drobnolistna o obwodzie 230 cm) rosnąca przy kościele w Cisowie.

GLĄZY

- Różowy granit - obwód 6 m, wysokość nad wodą 1,2 m leży w zachodniej części jeziora Kopań.
- Różowy granit - obwód 8 m, wysokość nad wodą 1,4 m leży w korycie rzeki Wieprzy koło wsi Kowalewice.

2.1.5.1. Obszary zasobowe.

WODY MORSKIE

Północną granicę gminy stanowią wody morskie Morza Bałtyckiego. Nie wchodzi one jednak w granice administracyjne gminy.

WODY ŁĄDOWE

Wody gminy Darłowo są ściśle związane ze zlewnią Wieprzy i jej lewobrzeżnego dopływu – Grabowej, do których to rzek dopływają inne, mniejsze cieki. Drugą zlewnią, znacznie mniejszą, jest zlewnia rzeczki Główniczki. Wododział pomiędzy tymi dwoma zlewniami wyznaczają wzniesienia wysoczyzny morenowej przebiegającej na odcinku Darłowo miasto – Cisowo – Zakrzewo – Barzowice, osiągające wysokość 50 – 70 m budowane przez gliny zwałowe.

SIEĆ WODNA JEZIOR PRZYMORSKICH

W gminie występuje dwa jeziora przymorskie: Bukowo i Kopań.

Jezioro Bukowo - zajmuje powierzchnię 1 747,4 ha. Jego długość wynosi 8,8 km, szerokość 3,4 km, przy ponad 23 kilometrowej linii brzegowej. Średnia głębokość wynosi 1,8 m, maksymalna 2,8 m. Jest to jezioro kryptodepresyjne i w przypadku przerwania przez morze mierzei do jeziora może wlewać się słona woda. Jego wody są często mieszane. Pojemność wodna zbiornika wynosi niewiele ponad 32 mln m³.

Jezioro Kopań zwane też czasami Witowskim - zajmuje powierzchnię 789,7 ha. Jego długość wynosi 5 km, a szerokość 2,2 km. Średnia głębokość wynosi 1,9 m, zaś maksymalna 3,9 m. Jest to jezioro kryptodepresyjne i w przypadku przerwania przez morze mierzei, co dawniej zdarzało się podczas silnych sztormów, do jeziora wlewa się słona woda. Bardzo płytki zbiornik mocno nagrzewa się w ciągu lata, co sprzyja rozwojowi glonów i roślinności przybrzeżnej.

RZEKI

- **Wieprza** - wypływa z Jeziora Białego na Pojezierzu Bytowskim. Długość 112 km, powierzchnia dorzecza 2170 km². Szczególnie cenna dla wędkarzy z uwagi na bogactwo występowania ryb łososiowatych.
- **Grabowa** - wypływa z jeziora Łąkie na Pojezierzu Bytowskim. Największy dopływ Wieprzy. Długość 71 km, powierzchnia dorzecza 534 km². Rzeka o charakterze górskim, bogata w ryby łososiowate.
- **Główniczka** zwana też Głównym Rowem – zasila wody jeziora Wicko. Elementy jej zlewni występują w północnej części gminy. Przepływa ona przez gminę środkiem szerokiego kompleksu łąk. Zlewnia tej rzeczki posiada połączenie ze zlewnią jeziora Kopań. W zlewni tego jeziora znajduje się także Świdnik, którego jedna z gałęzi wypływa spod Barzowic.
- **Martwa Woda** posiada bardzo niewielką zlewnię tworzoną z kanałów melioracyjnych istniejących pod Bobolinem. Sieć ta jest ściśle powiązana ze zlewnią Grabowej i jeziorem Bukowo. Martwa Woda ma swoje ujście na zachód od tej miejscowości. Jest ono w większości roku zasypane piaskiem.

2.1.6. *Obiekty zabytkowe.*

OBIEKTY ZABYTKOWE GMINY DARŁOWO WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Barzowice:

- Kościół filialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem;

Bukowo Morskie:

- Kościół parafialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem
- Dawny park dworski położony w centrum wsi, zajmujący teren o powierzchni 3 ha

Cisowo:

- Kościół filialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem;

Domasławice

- Poewangelicki kościół wraz z wystrojem wnętrza oraz otoczeniem;

Jeżyce:

- Kościół parafialny, neogotycki wniesiony w 1876 r. murowany z cegły

Kowalewice:

- Kościół filialny, murowany neoromański z 1879 roku wraz z otoczeniem

Kowalewiczki:

- Wiatrak – konstrukcja szkieletowa datowana na przed 1865r.

Krupy:

- Kościół parafialny, wraz z wystrojem wnętrza i otoczeniem, murowany, gotycki
- Zagroda nr 26 (zespół budynków: chałupa i budynek bramy)

Nowy Jarosław:

- Budynek stacji PKP datowany na 1914 – 1916 r.

Nowy Kraków:

- Zagroda nr 2, dwubydunkowa z leśniczówką ustawioną szczytem do drogi i budynkiem gospodarczym w głębi;
- Zagroda nr 3, Dawny budynek pracowników urzędu leśnego
- Zagroda nr 4, dwubydunkowa;

Palczewice:

- Dawny park dworski, naturalistyczny z końca XIX wieku o powierzchni 2 ha;

Rusko:

- Cmentarz żydowski z zachowanymi częściowo macewami;

Słowino:

- Kościół parafialny, murowany, neoromański z XIX w., wraz z otaczającym go dawnym cmentarzem ewangelickim, pozostałościami nagrobków i pomnika ku czci poległych w I wojnie światowej;

Stary Jarosław:

- Kościół parafialny, murowany, gotycki, wzniesiony na początku XV wieku;

Zielnowo:

- Zespół budynków dawnej fabryki płatków ziemniaczanych;

2.1.7. Turystyka i baza turystyczna.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – AGROTURYSTYKA:

Barzowice, Bobolin, Borzyszkowo, Bukowo Morskie, Cisowo, Dąbki, Dobiesław, Drozdowo, Gleźnowo, Jeżyce, Jeżyczki, Kopań, Koprnica, Krupy, Słowino, Sulimice, Stary Jarosław, Wicie, Wiekowice, Wiekowo, Zakrzewo.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO - KWATERY PRYWATNE:

Bobolin – „U Piotrusia”, kwatery,
Bukowo Morskie - pokoje,
Dąbki – pensjonaty, kwatery, ośrodki,
Domasławie – kwatery prywatne,
Drozdowo – kwatery prywatne,
Jeżyce – kwatery prywatne,
Porzecze – kwatery prywatne,
Słowino – kwatery prywatne,
Sińczyca – kwatery prywatne,
Zakrzewo – kwatery prywatne,
Wicie – kwatery prywatne,
Wiekowice – kwatery prywatne.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – POLA BIWAKOWE:

Bobolin, Dąbki, Gleźnowko, Jeżyce, Kopań, Wicie.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – KEMPINGI:

Bobolin, Dąbki, Dąbkowice, Wicie.

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO - OŚRODKI WZASOWE:

Miejscowość	Opis
Dąbki	Dom wypoczynkowy Maria
Dąbki	Ośrodek - Argentyt
Dąbki	Ośrodek - Baltic Tourist
Dąbki	Ośrodek - Carbo
Dąbki	Ośrodek - Cegielski
Dąbki	Ośrodek - Celma
Dąbki	Ośrodek - Duet
Dąbki	Ośrodek - Dukat
Dąbki	Ośrodek - Feliks
Dąbki	Ośrodek - GeoVita
Dąbki	Ośrodek - Hutmen
Dąbki	Ośrodek - Horyzont
Dąbki	Ośrodek - Jagódka
Dąbki	Ośrodek - Nowa Apena
Dąbki	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Dąbki	Ośrodek - Polonez

Miejscowość	Opis
Dąbki	Ośrodek - Północ
Dąbki	Ośrodek - Relaks
Dąbki	Ośrodek - Słońce
Gmina Darłowo	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Wicie	Ośrodek - Arnika
Wicie	Ośrodek - Bałtyk
Wicie	Ośrodek - Na wydmach
Wicie	Ośrodek - Neptun
Wicie	Ośrodek - Zagroda

BAZA NOCLEGOWA NA TERENIE GMINY DARŁOWO – PENSJONATY

Miejscowość	Opis
Bobolin	Ranczo Mustafa
Bobolin	Pensjonat Bursztyn
Dąbki	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Dąbki	Pensjonat Amber
Dąbki	Pensjonat Bajka
Dąbki	Pensjonat Janusia
Dąbki	Pensjonat Laguna
Dąbki	Pensjonat Pelikan
Gmina Darłowo	Pensjonaty, kwatery, ośrodki
Kopnica	Dom gościnny
Porzeczce	Pensjonat Uroczysko
Rusko	Pensjonat Zacisze
Wicie	Pensjonat Nadmorski

2.1.8. Oświata i wychowanie.

2.1.8.1. Aktualny stan przedszkoli i placówek przedszkolnych: kl. „O” realizowanych w Szkołach Podstawowych.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Dobiesławiu	21	1,00	0,92
2.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Dąbkach	20	1,00	0,50
3.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Kopnicy	21	1,00	1,00
4.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Starym Jarosławiu	22	1,00	1,00
5.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Jeżyczkach	15	1,00	0,00
6.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Słownie	13	1,00	0,00
RAZEM:		112	6,00	2,92

2.1.8.2. Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych.

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1.	Szkoła Podstawowa w Dobiesławiu	100	9,11	3,00
2.	Szkoła Podstawowa w Dąbkach	123	12,00	4,50
3.	Szkoła Podstawowa w Kopnicy	166	14,39	3,39
4.	Szkoła Podstawowa w Starym Jarosławiu	160	11,67	5,00
5.	Szkoła Podstawowa w Jeżyczkach	81	9,14	7,33
6.	Szkoła Podstawowa w Słownie	98	9,72	6,00
7.	Gimnazjum Nr 1 w Dobiesławiu	98	9,05	7,16
8.	Gimnazjum Nr 2 w Starym Jarosławiu	91	10,23	4,00
9.	Gimnazjum Nr 3 w Dąbkach	117	9,89	5,00
RAZEM:		1034	95,20	45,38

Z dniem 01 września 2003 r. utworzone zostały cztery zespoły szkół:

1. Zespół Szkół Nr 1 w Dobiesławiu
2. Zespół Szkół Nr 2 w Starym Jarosławiu
3. Zespół Szkół Nr 3 w Dąbkach
4. Zespół Szkół w Kopnicy

w skład których wchodziły szkoły podstawowe i gimnazja tj. w Dobiesławiu, Starym Jarosławiu, Dąbkach i Kopnicy.

Na terenie gminy Darłowo nie funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne, dla których organem prowadzącym jest powiat sławieński.

2.1.9. Kultura w gminie.

Na terenie gminy znajduje się 11 świetlic socjoterapeutycznych:

1. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Nowym Jarosławiu
2. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Jeżyczkach
3. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Słwinie
4. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Drozdowie
5. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Jeżycach
6. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Cisowie
7. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Wiekowicach
8. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Kowalewiczach
9. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Bukowie Morskim
10. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Krupach
11. Świetlica środowiskowa socjoterapeutyczna w Damasławicach

Celem świetlic socjoterapeutycznych jest pomaganie dzieciom potrzebującym pomocy np. wsparcia moralnego z rodzin rozbitych, patologicznych np. rozmowy na temat uzależnień, przemocy w rodzinie np. (rysowanie plakatów).

Świetlice mają za zadanie pomagać dzieciom w różnych kierunkach tzn. wiara w poczucie własnej wartości, odwagi, otwarcia, rozwijania talentu. Integrowanie dzieci uczęszczających na świetlice poprzez zajęcia rekreacyjno-sportowe, konkursy, wycieczki, pomoc w nauce (odrabianie zadań domowych).

Zapewnienie spędzenia wolnego czasu dla dzieci i młodzieży szczególnie w okresie ferii zimowych i letnich. W każdej świetlicy jest możliwość korzystania z komputerów, gdzie część świetlic posiada internet.

2.1.10. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy Darłowo funkcjonuje jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej zlokalizowany w miejscowości Dobiesław (budynek gminy wydzierżawiony do 2014 roku lekarzowi z Sianowa). Zakład świadczy usług w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Mieszkańcy gminy korzystają również z usług lekarzy pierwszego kontaktu w Darłowie, gdzie znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

W zakresie opieki ambulatoryjnej mieszkańcy gminy korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Sławnie.

2.1.11. Opieka społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie ul. Dąbrowskiego 4. GOPS jest jednostką organizacyjną samorządu gminnego realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej zgodnie z nową ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

Zadania zlecone gminie realizowane przez GOPS Darłowo:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.
2. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
3. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Realizowanie zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin.

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym realizowane przez GOPS Darłowo:

1. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.
2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.
3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.
4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
6. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego.
7. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych.
8. Dożywanie dzieci i młodzieży.
9. Praca socjalna.

REJONY PRACY SOCJALNEJ:

I REJON

Cisowo, Kopań, Zakrzewo, Zielnowo, Kopnica, Drozdowo, Barzowice, Wicie, Sulmice, Kowalewice, Kowalewiczki, Borzyszkowo, Dąbki, Bobolin, Żukowo Morskie.

II REJON

Sińczycza, Krupy, St. Jarosław, N. Jarosław, Słowino, Słowinko, Domasławie, Rusko, Zagórzan, Bukowo Morskie, Leśnica.

III REJON

Porzecze, Pęciszewko, Jeżyce I, Jeżyce II, Jęczyczki, Boryszewo, Dobiesław, Wiekowo, Wiekowice, Głęźnowo, Głęźnówko.

W formie pracy socjalnej udzielana, jest pomoc:

1. pomoc w ustaleniu lub zmianie stopnia niepełnosprawności,
2. pomoc w uzyskaniu uprawnień emerytalno-rentowych z ZUS, KRUS,
3. pomoc w ustaleniu alimentów oraz innych świadczeń finansowych,
4. pomoc w załatwieniu względnie pośrednictwie w załatwieniu spraw urzędowych,
5. reprezentowanie interesów naszych podopiecznych w innych instytucjach, załatwianie spraw lokatorskich,
6. współpraca z kuratorami sądowymi i policja,
7. współpraca z rodzinami zastępczymi,
8. współpraca ze szkołami,
9. współpraca z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi,
10. pomoc w załatwianiu spraw związanych ze specjalistycznymi konsultacjami, np. medycznymi, psychologicznymi, pedagogicznymi,
11. pomoc w załatwianiu spraw związanych z umieszczaniem - w szpitalach, placówkach specjalistycznych czy oświatowych, domach pomocy społecznej,
12. zbiórka oraz przekazywanie odzieży używanej, sprzętu gospodarstwa domowego czy mebli,
13. pomoc we wszystkich innych sprawach osobom które takiej pomocy potrzebują.

INFORMACJE O POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Gminy Darłowo nie funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej - osoby, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu są kierować do Domów Pomocy Społecznej i poza terenem gminy Darłowo.

Na terenie gminy Darłowo działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany w Darłowie, ul. Dąbrowskiego 4. pomieszczenia znajdują się na parterze, mieszkańców gminy obsługuje 7 pracowników, w tym:

- kierownik:	1
- pracownicy socjalni:	3
- główny księgowy:	1
- informatyk:	1
- pracownik obsługi:	1

Liczba osób (rodzin) korzystających z pomocy Ośrodka:	611
Łączny koszt świadczeń z zakresu pomocy społecznej:	933 473,00 złotych

Placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Rodzinne Domy Dziecka - na terenie gminy brak tego typu placówki.

Świetlice socjoterapeutyczne - na terenie gminy Darłowo działa 11 świetlic w nw. miejscowościach: Słowino, Domasławice, Jeżyce, Jęczyzki, Cisowo, Kowalewice, B. Morskie, N. Jarosław, Wiekowice, Krupy, Drozdowo.

Świetlice te przeznaczone są w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, zagrożonych przemocą, niewydolnych wychowawczo. Celem świetlic jest zapewnienie opieki wychowawczej, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień osób w niej przebywających, działanie profilaktyczne w szczególności dotyczące uzależnień, pomoc w nauce. W każdej świetlicy zatrudniona jest osoba ds. obsługi świetlicy socjoterapeutycznej.

Na terenie gminy Darłowo jest 6 rodzin zastępczych w których przebywa 10 dzieci.

Jednostki realizujące -zadania pomocy społecznej w gminie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie
ul. Dąbrowskiego 4

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzime w Sławnie
ul. Sempołowskiej 2A

Polski Komitet Pomocy Społecznej w Darłowie
ul. Wieniawskiego 8

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół
na terenie Ziemi Darłowskiej i gmin ościenna eh, Darłowo
ul. Wieniawskiego 8

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Darłowo
ul. Tynieckiego 2

Punkt konsultacyjny uzależnień, działający w Przychodni
Rejonowej w Darłowie

Świadczenia realizowane przez pomoc społeczną:

1. zasiłki stałe
2. zasiłki okresowe
3. opłata za składki zdrowotne
4. zasiłki celowe z przeznaczeniem na:
  - zakup leków
  - zakup żywności
  - zakup odzieży
  - zakup opału
  - remont mieszkania
  - inne formy pomocy (opłata za energię, itp.)
5. dożywianie dzieci i młodzieży
6. zasiłki celowe specjalne
7. schronienie
8. dopłaty do pobytu w Domach Pomocy Społecznej
9. dodatki mieszkaniowe

Najczęściej w rozwiązywaniu problemów potrzebują pomocy rodziny, w których występuje:

1. bezrobocie:	442 rodzin
2. długotrwała choroba:	253 rodzin
3. niepełnosprawność:	97 rodzin
4. bezradność opiekuńczo-wychowawcza:	56 rodzin
5. alkoholizm:	28 rodzin
6. przemoc fizyczna i psychiczna:	25 rodzin
7. bezdomność:	5 osób

Charakterystyka rodzin korzystających ze świadczeń pomocy:

1. osoby samotne:	106 osób
2. rodziny wielodzietne:	69 rodzin
3. rodziny niepełne:	70 rodzin
4. rodziny emerytów:	109 rodzin

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE GMIN – ZA 2003R.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYMNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0		1	2	3	4	5
RAZEM	01	1050	x	401948	797	3124
Schronienie	02	2	9	2095	2	2
Posiłek ogółem, w tym:	03	416	89415	144762	189	836
Dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	04	414	88156	143634	187	834
Ubranie	05	61	72	5909	61	275
Usługi opiekuńcze ogółem, W tym:	06	12	6814	37712	12	18
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	07	x	x	x	x	X
Pomoc finansowa na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne w publicznych zakładach opieki zdrowotnej	08	76	155	10137	75	280
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	09	x	x	x	x	s
Sprawienie pogrzebu	10	1	1	2058	1	1
Zasiłek w naturze (wyprawka)	11	x	x	x	x	z
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem*, w tym:	12	482	x	199275	457	1712
- Zasiłki specjalne celowe	13	87	219	17679	86	272
Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie – ogółem, w tym:	14	x	x	x	x	z
W naturze	15	x	x	x	x	z
Jednorazowy zasiłek celowy	16	x	x	x	x	z
Pożyczka nie oprocentowana	17	x	x	x	x	z
Poradnictwo specjalistyczne w szczegółowości prawne i psychologiczne	18	78	x	x	51	219
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych	19	49	x	x	36	160
Praca socjalna	20	486	x	x	371	1658

* - bez świadczeń przyznanych w ramach zadań obowiązkowych, tzn. wymienionych w wierszach 02-12

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA ZLECONE GMINOM– ZA 2003R.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0		1	2	3	4	5
RAZEM	01	360	X	499227	351	1285
Zasiłki stałe – ogółem:	02	17	148	61864	17	73
Zasiłki stałe wyrównawcze – ogółem:	03	37	367	80541	37	102
Zasiłek okresowy gwarantowany:	04	3	29	11742	3	8
Zasiłek okresowy specjalny	05	5	20	3570	5	13
Zasiłki okresowe – ogółem, W tym przyznane z powodu:	06	183	596	48000	176	708
	Braku możliwości zatrudnienia	07	170	545	42912	163
	Długotrwałej choroby	08	18	51	4849	18
	Niepełnosprawności	09	x	x	x	x
Renta socjalna:	10	68	600	247965	67	175
Zasiłek z tytułu ochrony macierzyństwa – ogółem, w tym:	11	36	156	41929	36	150
Macierzyński zasiłek okresowy, w tym dla:	12	36	128	36301	36	150
	Matki dziecka	13	36	128	36301	36
	Ojca dziecka	14	x	x	x	x
	Osoby przysposabiającej	15	x	x	x	x
	Osoby w ramach rodziny zastępczej	16	x	x	x	x
Macierzyński zasiłek jednorazowy, w tym dla:	17	28	28	5628	28	116
	Matki dziecka	18	28	28	5628	28
	Ojca dziecka	19	x	x	x	x
	Osoby przysposabiającej	20	x	x	x	x
	Osoby w ramach rodziny zastępczej	21	x	x	x	x
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego	22	11	46	3616	10	56
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej	23	x	x	x	x	x
Specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego	24	x	x	x	x	x
Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne razem /wiersze 26+27/	25	x	x	47264	x	x
Zasiłki rodzinne	26	6	73	3103	6	14
Zasiłki pielęgnacyjne	27	54	314	44161	34	247
Pomoc dla kombatantów	28	x	x	x	x	x

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2003r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach.
		Ogółem	w tym na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania).	611	557	557	1983
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę.	458	367	367	1396
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę.	505	476	476	1763
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem:	x	557	557	1983
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej.	x	371	371	1658

2.1.12. Bezrobocie

2.1.12.1. Bezrobocie - według stanu na 31.12.2003r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie zarejestrowanych było: **8771** osób, w tym: **4600** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **1834** osoby, w tym **741** kobiet.

Stopa bezrobocia¹ w Powiecie Sławieńskim wynosiła: **35,70%**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Darłowo: **1208** osób, w tym **340** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **263** osoby, w tym **97** kobiet.

Odsetek bezrobocia² w Gminie Darłowo wynosił: **26,08%**

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	15	133	53	432	575
w tym kobiety	10	90	47	203	251

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **47** osób, w tym **20** kobiet.

2.1.12.2. Bezrobocie – według stanu na 30.06.2004r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie zarejestrowanych było: **7848** osób, w tym: **4068** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **1562** osoby, w tym **586** kobiet.

Stopa bezrobocia w Powiecie Sławieńskim wynosiła: **36,70%**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Darłowo: **1070** osób, w tym **486** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **236** osób, w tym **64** kobiety.

Odsetek bezrobocia w Gminie Darłowo wynosił: **23,10%**

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	17	125	41	354	533
w tym kobiety	10	79	35	152	210

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **37** osób, w tym **14** kobiet.

¹ **Stopa bezrobocia** – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

² **Odsetek bezrobocia** – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (dla gmin wyliczono wskaźnik bezrobocia ze względu na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo – niezbędnej do wyliczenia stopy bezrobocia).

2.2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW NA PODSTAWIE ANALIZY SWOT

**[OPRACOWANO NA PODSTAWIE ZAPISÓW
LIDERÓW LOKALNYCH PODCZAS DEBAT
STRATEGICZNYCH]**

Analizę SWOT opracowano na podstawie „Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo”. Stała się ona podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy, i które niewyeliminowane utrudniają będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach gminy i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach gminy ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Poszczególne elementy analizy SWOT zapisano w sposób hierarchiczny przyjmując, że o kolejności (ważności) zapisu decyduje ilość głosów oddanych na każdy z tych elementów przez uczestników debaty strategicznej pracujących w pięciu niezależnych grupach.

Tak przyjęte kryterium oceny oddaje rzeczywisty obraz negatywów i pozytywów wewnątrz, jak i na zewnątrz gminy zapisanych przez lokalnych liderów kreujących rozwój poszczególnych obszarów społeczno – gospodarczych.

POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO NATURALNE, EKOLOGIA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ walory turystyczne ⇒ dostęp do morza ⇒ położenie geograficzne ⇒ zróżnicowanie terenu ⇒ jeziora ⇒ plaże ⇒ specyficzny klimat ⇒ czyste i niezdegradowane środowisko ⇒ korzystne warunki do rozwoju turystyki ⇒ tereny leśne ⇒ wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ wykorzystanie naturalnych zbiorników wodnych ⇒ współpraca z innymi gminami w zakresie ekologii ⇒ realizacja programu ochrony środowiska naturalnego ⇒ zainteresowanie gości walorami turystyczno – przyrodniczymi
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ gospodarka odpadami ⇒ słabe wykorzystanie walorów krajobrazowych ⇒ „dzikie” wysypiska śmieci ⇒ wykorzystanie walorów turystycznych gminy ⇒ zaniedbane jeziora ⇒ brak kanalizacji w części gminy ⇒ zanieczyszczenie rzeki Wieprzy i Grobowa 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ degradacja środowiska naturalnego ⇒ zanieczyszczenie powietrza, wód ⇒ budowa zakładów produkcyjnych szkodliwych dla środowiska ⇒ składowiska śmieci pochodzących z zewnątrz gminy ⇒ dalsza degradacja środowiska naturalnego w wyniku działalności człowieka bez zabezpieczenia właściwych funkcji komunalnych

SPOŁECZNOŚĆ, POTENCJAŁ LUDZKI, EDUKACJA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ potencjał ludzki ⇒ sieć szkół ⇒ sale środowiskowe ⇒ bezpieczeństwo ⇒ szkolnictwo ⇒ tania siła robocza ⇒ wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ stworzenie nowych miejsc pracy w skali makro ⇒ zmniejszenie bezrobocia w skali makro ⇒ oświata ⇒ wyższe uczelnie w pobliżu gminy ⇒ tworzenie nowych miejsc pracy w skali makro ⇒ osłony społeczne ⇒ walka z bezrobociem
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ pasywność społeczeństwa ⇒ kradzieże ⇒ brak miejsc pracy ⇒ niskie wykształcenie społeczności lokalnej ⇒ odpływ wykształconej młodzieży ⇒ opieka medyczna ⇒ wysokie bezrobocie ⇒ ubogie społeczeństwo ⇒ niż demograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ pogłębiająca się pauperyzacja społeczeństwa ⇒ słaby przyrost naturalny ⇒ starzenie się społeczeństwa ⇒ zamykanie szkół ⇒ migracja ludności do większych miast ⇒ niż demograficzny ⇒ opieka zdrowotna ⇒ zmniejszenie bezpieczeństwa obywateli ⇒ terroryzm ⇒ dalszy wzrost bezrobocia w skali makro ⇒ patologie społeczne wynikające z bezrobocia ⇒ rosnące ubóstwo w skali makro ⇒ brak środków na profilaktykę zdrowotną ⇒ konsumpcyjny tryb życia ⇒ korupcja ⇒ napływ złych wzorców ⇒ narkomania ⇒ globalizacja

WARUNKI SOCJALNO - BYTOWE		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	⇒ budownictwo indywidualne	⇒ rozwój budownictwa mieszkalnego ⇒ poprawa warunków życia mieszkańców ⇒ dofinansowanie opieki społecznej do zadań z zakresu opieki socjalnej
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	⇒ budownictwo komunalne ⇒ stan szkół i ich wyposażenie ⇒ zaplecze socjalne	⇒ pogarszające się warunki bytowe ludności w skali makro ⇒ powiększające się różnice w dochodach ludności ⇒ niekonsekwentna polityka państwa wobec terenów wiejskich

GOSPODARKA, ROLNICTWO		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ sprzedaż działek ⇒ brak uciążliwego przemysłu ⇒ elektrownie wiatrowe ⇒ przetwórstwo ryb ⇒ rolnictwo ⇒ żyzne gleby ⇒ wolne obszary inwestycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ napływ kapitałów z zewnątrz dla rozwoju gospodarczego ⇒ wzrost inwestycji w skali makro ⇒ rozwój elektrowni wiatrowych w skali makro ⇒ rozwój dużych punktów handlowych ⇒ rozwój gospodarczy ⇒ port i łączność morską ⇒ rozwój rybołówstwa morskiego ⇒ zagospodarowanie terenów nadmorskich (dostęp do plaż) ⇒ zakłady przetwórstwa rolnego (miejsca pracy) ⇒ dofinansowanie rolnictwa przez U.E. ⇒ rozwój rolnictwa ekologicznego
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ odłogowana ziemia ⇒ słaby rozwój rolnictwa ⇒ gospodarka rybacka ⇒ brak inicjatyw wśród rolników dotyczących przedsiębiorczości ⇒ likwidacja zakładów pracy ⇒ niska aktywność gospodarcza ludności ⇒ brak działań w kierunku stworzenia produktu rodzimego 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ zła sytuacja gospodarcza w kraju ⇒ konkurencyjność innych gmin ⇒ nieużytki rolne ⇒ stagnacja gospodarcza ⇒ ekspansja europejskiego rynku rolnego ⇒ niedofinansowanie sektora rolniczego ⇒ napływ towarów z zagranicy ⇒ wzrost bezrobocia w sąsiednich gminach ⇒ zła sytuacja makroekonomiczna kraju związana z finansami publicznymi

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I INFORMACYJNA, KOMUNIKACJA			
WEWNĘTRZNE		ZEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY		SZANSE	
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ komunikacja ⇒ sieć drogowa 	NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ infrastruktura techniczna i turystyczna ⇒ kanalizacja gminy i wsi ⇒ kanalizacja gminna ⇒ selektywna zbiórka odpadów stałych ⇒ oświetlenie uliczne ⇒ gazyfikacja ⇒ oczyszczalnia ścieków ⇒ łącza internetowe ⇒ jakość dróg gminnych ⇒ infrastruktura drogowa (stan techniczny) ⇒ małe środki finansowe na infrastrukturę drogową i okołodrogową ⇒ niski stopień dostępu do internetu
			<ul style="list-style-type: none"> ⇒ kanalizacja ⇒ gazyfikacja ⇒ rozwój komunikacji ⇒ obwodnica Darłowa ⇒ połączenia kolejowe ⇒ rozbudowa oczyszczalni miejskiej ⇒ techniki informatyczne ⇒ stworzenie systemu informacji inwestycyjnej ⇒ dobre połączenie komunikacyjne ⇒ poprawa jakości dróg
			<ul style="list-style-type: none"> ⇒ brak nakładów na drogi powiatowe, wojewódzkie i krajowe ⇒ brak współdziałania w realizacji przedsięwzięć np. drogowych, komunalnych z gminami ościennymi ⇒ wzmożony ruch samochodowy ⇒ brak środków na inwestycje ⇒ trudności w komunikacji ⇒ brak połączeń między miejscowościami ⇒ wzrost barier w dostępie do środków inwestycyjnych ⇒ upadek transportu publicznego

KULTURA, SPORT I TURYSTYKA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ agroturystyka ⇒ zabytki ⇒ sport ⇒ baza turystyczna ⇒ rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ rozwój agroturystyki w skali makro ⇒ propagowanie ścieżek rowerowych ⇒ napływ turystów z zewnątrz ⇒ wzrost zapotrzebowania na tereny turystyczne ⇒ rozwój turystyki i usług w skali makro ⇒ rozwój kultury ⇒ zwiększenie zainteresowania turystyką w obszarach wiejskich ⇒ napływ turystów z U.E.
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ niewykorzystane walory turystyczne regionu ⇒ tereny rekreacyjne ⇒ obiekty sportowe ⇒ brak sali gimnastycznej ⇒ baza noclegowa dla turystów ⇒ infrastruktura turystyczna ⇒ kultura masowa ⇒ mały udział ludności w życiu kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ degradacja środowiska związana z działalnością człowieka ⇒ nie kultywowanie tradycji i zasobów kulturowych regionu

WARUNKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ GOSPODARCZY, WSPÓŁPRACA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ sprawne zarządzanie gminą 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ pozyskanie środków finansowych z zewnątrz ⇒ lepsza współpraca między gminami ⇒ tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów ⇒ współpraca z instytucjami zagranicznymi ⇒ nawiązanie kontaktów z gminami zagranicznymi – wymiana doświadczeń ⇒ otwarcie się rynków zachodnich ⇒ współpraca międzynarodowa ⇒ obecność w Unii Europejskiej
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ nieaktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego ⇒ brak wspierania przedsiębiorców ⇒ reklama poczyniń Urzędu Gminy ⇒ promocja gminy ⇒ budżet gminy ⇒ inwestycje komunalne ⇒ tempo przekształceń własnościowych ⇒ dochód gminy na mieszkańca ⇒ otoczenie biznesu ⇒ brak dobrych instytucji gospodarczych, społecznych ⇒ brak inwestorów z dużym kapitałem ⇒ brak dobrych liderów 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ zła polityka rządu w stosunku do JST ⇒ konkurencja z krajów U.E. ⇒ konkurencja gmin ościennych w staraniach o dotację itp. ⇒ niespójność ustaw ⇒ niestabilna polityka i sytuacja państwa ⇒ niestabilne prawo ⇒ trudności w pozyskiwaniu środków na rozwój gminy ⇒ zbyt duże obciążenie podatkowe ⇒ niedofinansowanie małych i średnich przedsiębiorstw ⇒ niedostosowanie do wymogów U.E. ⇒ zła sytuacja makroekonomiczna kraju związana z finansami publicznymi ⇒ korupcja ⇒ system finansowania samorządu

3.0. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

3.1. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania gminy, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność gminy Darłowo koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- Ekologii
- Gospodarce
- Infrastrukturze
- Przestrzeni
- Społeczności

Tablica celów w poszczególnych obszarach (przestrzeń, gospodarka, ekologia, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Priorytety - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele pierwszorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele drugorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo realizacji tych celów zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

EKOLOGIA								
Priorytety								
<i>Przeciwdziałać degradacji środowiska naturalnego.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku stworzenia kompleksowego systemu ochrony środowiska.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Monitoring systemów grzewczych w gospodarstwach domowych.	Kontrola zbiorników bezodpływowych.	Likwidacja dzikich wysypisk.	Ochrona powietrza.	Ochrona wód gruntowych i zbiorników wodnych.	Gospodarka odpadami w pasie nadmorskim.	Budowa oczyszczalni ścieków.	Sieć kanalizacyjna.	Segregacja odpadów wraz z utylizacją.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć warunki do rozwoju alternatywnych systemów wytwarzania energii.</i>			<i>Umożliwić rozwój przemysłu nieuciążliwego dla środowiska i zamierzeń o charakterze turystyczno – rekreacyjnym.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Energia wiatrowa.	Energia słoneczna.	Źródła geotermalne.	Obszary Chronionego Krajobrazu.	Parki przemysłowe poza strefami ochrony przyrody.	Aktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego.	„Zielone Szkoły” wspólnie z młodzieżą aglomeracji.	Edukacja ekologiczna na poziomie szkolnym.	Współpraca z WFOŚiGW* w zakresie kolportażu materiałów edukacyjnych.

* - WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

GOSPODARKA								
Priorytety								
<i>Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego.</i>			<i>Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.</i>			<i>Tworzyć warunki do rozwoju istniejących firm.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Lokalny system podatków.	Dobra infrastruktura drogowa.	Usługi okołobiznesowe.	Programy Operacyjne.	Plan Rozwoju Lokalnego.	Studia Wykonalności planowanych inwestycji.	Preferencyjne systemy podatków.	Doradztwo biznesowe na terenie gminy.	Partnerstwo Publiczno – Prywatne.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć system wspierania lokalnej przedsiębiorczości.</i>			<i>Stworzyć warunki dla rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.</i>			<i>Podając działania w kierunku poprawy systemu melioracji gminy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Szkolenie menedżerów.	Zwiększenie informacji i dostępności do środków U.E.	Monitoring inwestycji zewnętrznych.	Uzbrojone tereny pod inwestycje.	Jasno określona koncepcja rozwoju poszczególnych obszarów gminy.	Konkursy i przetargi na realizację gotowych projektów.	Konserwacja rowów melioracyjnych.	Budowa sieci kanałów melioracyjnych.	Monitoring poziomu wód gruntowych.
Cele drugorzędne								
<i>Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego.</i>			<i>Stworzyć system współpracy z instytucjami pozarządowymi.</i>			<i>Działać na rzecz dostosowania struktur gminy do standardów U.E.</i>		

INFRASTRUKTURA								
Priorytety								
<i>Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczania ścieków.</i>			<i>Budować i modernizować drogi.</i>			<i>Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Oczyszczalnie ścieków.	Kanalizacja miejscowości: Dąbki; Bobolin, Wiekowice, Ruskowo.	Kopań, Palczewice, Wicie, Gleźnowo.	Droga Palczewice – Kopań, Darłowo – Wiekowo.	Darłowo – Dobiesław, Krupy – Kowalewice.	Remont drogi z Wiekowic do Darłowa.	Modernizacja w miejscowościach Dąbki, Dobiesław.	Budowa: Kolonia, Jeżyczki, Zagórzyn, Sulmice, Porzecze, Rusko.	Wicie, Żukowo Morskie, Wiekowo.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć sprawny system segregacji i składowania odpadów.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zagospodarowania pasa nadmorskiego i obszarów przyjeziornych.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolnej infrastruktury sportowej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Selektywna zbiórka odpadów (szkło + plastik).	Utylizacja odpadów wielkogabarytowych.	Segregacja przydomowa.	Plaże strzeżone z rozwiniętą infrastrukturą usług.	Rozbudowa infrastruktury technicznej umożliwiającej rozwój obiektów turystycznych i rekreacyjnych.	Sieć kanalizacyjna w obszarach turystycznych jezior.	Sale gimnastyczne przy gimnazjach.	Budowa boisk sportowych.	Infrastruktura sportowa do lekkiej atletyki.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej.</i>			<i>Poprawić oświetlenie obszarów zabudowanych.</i>			<i>Umożliwić rozwój budownictwa socjalnego.</i>		

PRZESTRZEŃ								
Priorytety								
<i>Przeciwdziałać skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich.</i>			<i>Wykorzystać walory turystyczne gminy.</i>			<i>Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Program Odnowy Wsi.	Rozbudowa infrastruktury techniczne.	Rozwój usług.	Promocja obszarów turystycznych.	Agroturystyka.	Infrastruktura turystyczna.	Kanalizacja terenów nadmorskich.	Nowe ujęcia wody.	Modernizacja dróg dojazdowych do obszarów turystycznych.
Cele pierwszorzędne								
<i>Rozwijać różne formy turystyki i agroturystyki poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych.</i>			<i>Tworzyć warunki do zalesienia nieużytków.</i>			<i>Przeciwdziałać patologiom społecznym.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Ścieżki rowerowe.	Ścieżki i trasy przyrodnicze.	Sporty wodne.	Identyfikacja nieużytków.	Wytyczenie gruntów niskiej klasy.	Współpraca z Nadleśnictwem.	Tereny Nadmorskie.	Obszary przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Obszary zabudowy turystycznej.
Cele drugorzędne								
<i>Wykorzystać dla rozwoju gminy jej dobre położenie i dogodnie połączenia komunikacyjne.</i>			<i>Stworzyć warunki do rozwoju różnych form rekreacji w oparciu o zasoby przyrodnicze.</i>			<i>Promować walory turystyczne, krajobrazowe i proinwestycyjne gminy.</i>		

SPOŁECZNOŚĆ								
Priorytety								
<i>Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty.</i>			<i>Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy.</i>			<i>Stworzyć warunki do poprawy usług opieki zdrowotnej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Remonty istniejących szkół.	Rozbudowa placówek oświatowych o obiekty funkcjonalne.	Informacja (sieć szkolna).	Lokalny system podatków.	Infrastruktura techniczna i okołobiznesowa.	Doradztwo dla MSP* na szczeblu gminy.	Medycyna szkolna.	Badania profilaktyczne.	Zwiększanie standardu placówek lekarza rodzinnego.
Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć warunki do wychowania dzieci i młodzieży poprzez sport i rekreację.</i>			<i>Przeciwdziałać patologiom społecznym.</i>			<i>Tworzyć warunki dla sprawnego i efektywnego funkcjonowania organizacji społecznych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Budowa boisk sportowych.	Hala sportowa	Stadion.	Świetlice socjoterapeutyczne.	Program Aktywizacji Społecznej.	Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi.	Czytelny system wspierania finansowego organizacji społecznych.	Szkolenie lokalnych liderów.	Partnerstwo gminne – organizacje w realizacji wspólnych przedsięwzięć.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki do rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego.</i>			<i>Przeciwdziałać marginalizacji młodych i wykształconych mieszkańców gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki dla wzrostu aktywności społecznej mieszkańców gminy.</i>		

* - MSP – Małe i Średnie Przedsiębiorstwa

3.1.1. PRIORYTETY

Cały obszar społeczno-gospodarczy podzielono na umowne **pięć obszarów: ekologię, gospodarkę, infrastrukturę, przestrzeń, społeczność.**

Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele niezbędne, bez których dany obszar życia społeczno-gospodarczego nie ma możliwości dalszego rozwoju.

Jednocześnie wskazano na trzy cele pierwszorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Dodatkowo wskazano na cele drugorzędne, które wspierają rozwój, a czas ich realizacji jest zdeterminowany przez wielość środków budżetowych, wielkość dotacji i napływającego kapitału zewnętrznego i rosnącej siły inwestycyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych.

Na podstawie takich zhierarchizowanych celów określono priorytety w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego.

E K O L O G I A

Priorytetem w obszarze ekologii są działania w kierunku przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego m.in. poprzez stworzenie kompleksowego systemu ochrony środowiska oraz zagospodarowanie nieczystości stałych i płynnych.

G O S P O D A R K A

Tworzenie warunków dla napływu kapitału zewnętrznego oraz do rozwoju istniejących firm jest priorytetem w obszarze gospodarki.

Działania te winny być wspierane stworzeniem sprawnego systemu pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy.

I N F R A S T R U K T U R A

Infrastrukturalne priorytety mają na celu budowę sieci kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczania ścieków, budowę i modernizację ujęcia i sieci wodociągowej oraz budowę i modernizację dróg znajdujących się na terenie gminy.

P R Z E S T R Z E Ń

Priorytetem w obszarze przestrzeni są działania w kierunku przeciwdziałania skutkom marginalizacji obszarów popegeerowskich m.in. poprzez wykorzystanie walorów turystycznych gminy oraz rozbudowę infrastruktury technicznej obszarów turystycznych.

S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Podjęcie działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy jest priorytetem w obszarze społeczności.

Działania te winny być wspierane wzmacnianiem istniejących struktur oświaty oraz poprawą usług opieki zdrowotnej.

3.2. WYBRANY WARIANT ROZWOJU

[lista zadań (celów) do
zrealizowania wynikająca
z hierarchii ważności]

3.2. Lista zadań (celów) do zrealizowania wynikająca z hierarchii ważności

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (gospodarka, przestrzeń, ekologia, infrastruktura, społeczność) wskazano 42 cele, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Darłowo.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się czternastoma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem priorytetu dla rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Darłowo. Cele te zostały zapisane na tle jednego z czterech kolorów, które określały charakter celu, tzn. jego wsparcie dla jednego z teoretycznie przyjętych wariantów rozwoju (*różowy - wariant prospołeczny, żółty - prokonkurencyjny, niebieski - proedukacyjny, zielony - proinnowacyjny*).

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku Gminy Darłowo wybrano wariant o charakterze prospołeczno – prokonkurencyjnym, który zakłada z jednej strony podjęcie działań w kierunku budowy sieci kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczalni ścieków, z drugiej zaś budowę i modernizację dróg.

Dodatkowo każdy cel w wybranym wariantcie rozwoju oznaczono symbolami od I A do I B w przypadku priorytetów, II A – II D w przypadku celów pierwszorzędnych i od III A do III H przy celach drugorzędnych. Oznaczenia te znajdują dalsze zastosowanie w procesie przyporządkowywania programów operacyjnych do poszczególnych celów w wybranym wariantcie rozwoju gminy.

WYBRANY WARIANT ROZWOJU

PRIORYTETY	Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków. I A		Budować i modernizować drogi. I B	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Podjąć działania w kierunku wdrożenia nowoczesnych metod i technologii segregacji i składowania odpadów. II A	Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych. II B	Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe. II C	Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszłolnej infrastruktury sportowej. II D
CELE DRUGORZĘDNE	Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego. III A		Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego. III B	
	Przeciwdziałać patologiom społecznym. III D		Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy. III E	
	Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy. III C		Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy. III F	
Podjąć działania na rzecz wzmacniania istniejących struktur oświaty. III G			Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych. III H	

4.0. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Dla usystematyzowania w układzie tabelarycznym przedstawiono oznaczenie poszczególnego programu występujące w kartach poszczególnych projektów i przyporządkowanie każdego z tych programów do jednego z czternastu strategicznych celów, oznaczonych literami od I A do III H, jak w wybranym wariantcie rozwoju (str. 59).

4.1. Programy Operacyjne i ich oznaczenie

Numer programu	Nazwa programu	Przyporządkowanie programu do określonego celu
1.	Program racjonalnej gospodarki leśnej w gminie	Program nr IV/1
2.	Program racjonalnej polityki turystycznej w obszarach leśnych	Program nr II B/2
3.	Program ochrony obszarów o szczególnym znaczeniu przyrodniczym	Program nr IV/3
4.	Program rozwoju agroturystyki w Gminie Darłowo	Program nr II B/4
5.	Program wspierania rozwoju bazy przetwórstwa rolno-spożywczego	Program nr III F/5
6.	Program zagospodarowania obszarów turystycznych	Program nr II B/6
7.	Program regulacji stosunków wodnych - melioracja	Program nr IV/7
8.	Program rozbudowy infrastruktury łączności	Program nr IV/8
9.	Program edukacji pozaszkolnej	Program nr III G/9
10.	Program budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Gminie Darłowo	Program nr I A/10
11.	Program restrukturyzacji i modernizacji usług komunalnych na terenie Gminy Darłowo	Program nr II A/11
12.	Gminny program przeciwdziałaniu bezrobociu i apatii społecznej	Program nr III F/12
13.	Program promocji gminy	Program nr III F/13
14.	Program wykorzystania walorów gminy na potrzeby turystyki	Program nr II B/14
15.	Program zabezpieczenia logistycznego na potrzeby sytuacji kryzysowych	Program nr IV/15
16.	Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej	Program nr I B/16
17.	Program modernizacji istniejących sieci i urządzeń wodociągowych	Program nr II C/17
18.	Program modernizacji dróg lokalnych	Program nr I B/18
19.	Program identyfikacji i promocji gruntów położonych na terenie Gminy Darłowo – atrakcyjnych pod kątem zagospodarowania gospodarczego	Program nr III F/19
20.	Edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych	Program nr III G/20
21.	Rozwój sieci placówek oświatowych na terenie Gminy Darłowo	Program nr III G/21

Powyższe nazwy programów operacyjnych wynikają z wcześniej opracowanego dokumentu:

1. „Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo”.

W niniejszym dokumencie znajdują się jedynie te programy, których zadania mają swoje odzwierciedlenie w Tabeli WPI oraz w złożonych „Wnioskach Przedsięwzięć Inwestycyjnych”.

4.2. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA W OKRESIE 2004-2012

PROGRAMY OPERACYJNE

(Zadania „wythuszczone” w Programach Operacyjnych uznaje się za zamknięte w procesie przygotowania inwestycji. Zostały na nie sporządzone Wnioski Przedsięwzięcia Inwestycyjnego i stały się one podstawą sporządzenia ostatecznej wersji tabeli WPI. Pozostałe zapisy mają charakter projektu w trakcie procesu przygotowawczego)

Uwaga: Programy Operacyjne mają charakter otwarty i są jedynie identyfikacją przedsięwzięć inwestycyjnych. Ostateczne decyzje o wyborze zadań do realizacji przedstawione są w rozdziale 4.3. Wieleletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2006.

4.2.1. Wstęp

„Programy Operacyjne” powstały w oparciu o „Strategię Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo”. Dokument ten jest zbiorem kart programów i podporządkowanych tym programom projektów, które zawierają w sobie od jednego do kilkunastu zadań.

Treść programu operacyjnego (jego nazwa) tworzona była w oparciu o kierunki działania podporządkowane określonym celom, które zawarte zostały w dokumencie podstawowym, jakim jest Strategia.

W niektórych przypadkach bezpośrednim przyczynkiem do tworzenia programu operacyjnego był konkretny cel podporządkowany określone w strategii priorytetowi.

Zamiana celu na program operacyjny występuje jedynie w tych przypadkach, kiedy zakres celu był niewielki, a kierunki działania temu celowi podporządkowane miały charakter przedsięwzięć wypełniających ten program.

„Programy Operacyjne” mają charakter otwarty i do czasu wypełniania ich konkretnymi zadaniami (inwestycjami) stanowią materiał roboczy dla późniejszego konstruowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Dokument ten winien być uzupełniany wpisem konkretnych zadań na podstawie składanych Wniosków Inwestycyjnych przez poszczególne wydziały Urzędu Gminy i jednostki organizacyjne Urzędu, zgodnie z Zarządzeniem 184/04 Wójta Gminy Darłowo.

Planowane projekty i zadania zostały umieszczone w matrycach Programów Operacyjnych, które to matryce zawierają oprócz nazwy programu i jego oznaczenia, nazwy i oznaczenia poszczególnych projektów i przyporządkowanych im zadań.

4.2.2. Karta programowa

Karta programowa zawiera w tytule nazwę programu operacyjnego, jego numer, który odpowiada numerowi podporządkowanego celu, które to cele zostały przyjęte w Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo.

Przykład:

Program numer IA/1.

Pierwsza liczba [IA] oznacza przyporządkowanie danego programu operacyjnego do poszczególnego celu według oznaczeń celów w wybranym wariantcie rozwoju. Druga liczba po kresce ukośnej [1] jest numerem porządkowym programu.

Karta programowa w układzie tabelarycznym w poszczególnych kolumnach zawiera nazwy projektów wypełniających dany program operacyjny. Przy projektach występuje oznaczenie składające się z dwóch liczb rozdzielonych ukośną kreską.

Pierwsza liczba oznacza numer programu operacyjnego, któremu podporządkowany jest dany projekt, a druga liczba określa kolejny numer projektu w danym programie.

Przykład:

Projekt 2/3

Pierwsza liczba [2] określa, że projekt należy do programu drugiego, a liczba [3] jest liczbą porządkową tego projektu w tym programie.

Tabela programu operacyjnego przyporządkowuje każdemu projektowi zawartemu w tym programie określoną liczbę zadań (inwestycji).

Każdemu zadaniu podporządkowany jest wykonawca/zgłaszający wniosek oraz osoba odpowiedzialna za realizację zadania (konkretny referat Urzędu Gminy w Darłowie lub jednostka organizacyjna Urzędu). Każdemu zadaniu przypisane są również wymagane środki finansowe (koszt realizacji przedsięwzięcia, w tym środki własne).

Ostatnia kolumna charakteryzująca zadanie nosi nazwę „źródła finansowania przedsięwzięcia”. Kolumna ta powinna zawierać wskazania dla potencjalnego finansowania przedsięwzięcia.

Poszczególne kolumny zawarte w tabeli programów operacyjnych winny być wypełniane przez Referat Budownictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Darłowie na podstawie składanych Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjnych.

4.2.3. Wypełnianie karty programowej

Kartę programową należy wypełnić na podstawie Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego zatwierdzonego przez naczelnika wydziału i Wójta Gminy Darłowo.

W kolumnie „nazwa zadania” w karcie programowej należy wpisać pełną nazwę przedsięwzięcia określonego w zatwierdzonym Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego.

W kolumnie „wykonawca / zgłaszający wniosek” należy wpisać skrót nazwy jednostki zgłaszającej wniosek lub jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

W kolumnie „wymagane środki finansowe” należy wpisać określoną przez wnioskodawcę sumę kosztów jednorazowych niezbędnych dla realizacji przedsięwzięcia.

W kolumnie „źródła finansowania” należy wpisać zidentyfikowane źródła finansowania przedsięwzięcia przez wnioskodawcę, np.: budżet gminy, Fundusz Rozwoju Regionalnego itp.

4.2.4. Podsumowanie dotyczące sposobu dysponowania zamieszczonymi zadaniami w tworzeniu Zintegrowanej Tabeli WPI

Zamieszczone projekty i zadania w załączonych Programach Operacyjnych są w różnym stopniu zaawansowane. Część z tych projektów i zadań określa jedynie tytuły przedsięwzięć, dla których należy sporządzić Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, który następnie stanie się podstawą uzupełnienia danych wymaganych matrycą Programu Operacyjnego. Natomiast część z tych zadań została wpisana na podstawie wypełnionych Kart Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjnego i zawiera szczegółowe dane, które pozwalają na swobodne dysponowanie tymi zadaniami w ich relokacji do Zintegrowanej Tabeli WPI. Zadania przeniesione Uchwałą Rady Gminy zostały w Programach Operacyjnych wytluszczone.

Kontrolowana wielkością posiadanego potencjału inwestycyjnego relokacja zadań z Programów Operacyjnych do Zintegrowanej Tabeli WPI jest elementem monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego opisanego w rozdziale 9.0.

WZÓR KARTY PROGRAMU OPERACYJNEGO

Program Operacyjny: "Nazwa programu" - Program nr IA/1*

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
"Nazwa projektu" P 1/1	Zadanie Z 1/1/1	"Nieznany"	koszt całkowity: ----- środki własne:	Budżet
	Zadanie Z 1/1/2		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/1/3		koszt całkowity: ----- środki własne:	
"Nazwa projektu" P 1/2**	Zadanie Z 1/2/1		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/2/2		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/2/3		koszt całkowity: ----- środki własne:	
"Nazwa projektu" P 1/3	Zadanie Z 1/3/1		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/3/2***		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/3/3		koszt całkowity: ----- środki własne:	

RAZEM PROGRAM:
KOSZT CAŁKOWITY:
ŚRODKI WŁASNE:

* Program NR I A/1 – oznacza, że jest to program nr 1 przyporządkowany celowi IA (oznaczenie celów z wybranego wariantu rozwoju).

** Projekt P 1/2 – oznacza to, że jest to projektu nr 2 przyporządkowany programowi nr 1.

*** Zadanie Z 1/3/2 – zadanie nr 2 w projekcie nr 3 programu nr 1.

**Program Operacyjny: "Program zagospodarowania obszarów turystycznych."
Program nr II B/6**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Wykorzystanie naturalnych warunków krajobrazowych dla budowy zaplecza pod turystykę kwalifikowaną P 6/1	Budowa pomostu widowiskowo-sportowego nad jeziorem Bukowo w miejscowości Bukowo Morskie gm. Darłowo Z 6/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 60000 ŚRODKI WŁASNE: brak danych	Budżet Gminy, Fundusze U.E., Agencja Nieruchomości Rolnych
	Wyposażenie plaż w urządzenia sanitarne Z 6/1/2	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 400000 ŚRODKI WŁASNE: 200000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
	Modernizacja i urządzenie przejść na plażę Z 6/1/3	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 1000000 ŚRODKI WŁASNE: 500000	Budżet Gminy, Fundusz U.E., Urząd Morski
	Zakup łodzi ratowniczej Z 6/1/4	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 55000 ŚRODKI WŁASNE: 55000	Budżet Gminy
	Zakup skutera ratowniczego Z 6/1/5	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 47000 ŚRODKI WŁASNE: 47000	Budżet Gminy

	Maszyna do sprzątania plaży Z 6/1/6	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 350000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
			ŚRODKI WŁASNE: 175000	
	Budowa dwóch przejść na plażę w miejscowości Kopań Z 6/1/7	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań	KOSZT CAŁKOWITY: 80000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 20000	
	Budowa plaży przyjeziornej i dostępu do jeziora Kopań w miejscowości Kopań Z 6/1/8	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań	KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 25000	
	Budowa drogi do projektowanej plaży przyjeziornej w miejscowości Kopań Z 6/1/9	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań	KOSZT CAŁKOWITY: 200000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 50000		
Budowa przejść na plażę Z 6/1/10	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 370000	Budżet Gminy	
		ŚRODKI WŁASNE: 370000		
Budowa ścieżki pieszo rowerowej Dąbki, Bukowo Morskie Z 6/1/11	Helena Bosek – Sołtys Sołectwa Dąbki	KOSZT CAŁKOWITY: 1250000	Budżet Gminy	
		ŚRODKI WŁASNE: brak danych		

RAZEM PROGRAM: 3912000

KOSZT CAŁKOWITY: 3912000

ŚRODKI WŁASNE: 1442000

* Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

**Program Operacyjny: " Program regulacji stosunków wodnych - melioracja."
Program nr IV/7**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt utworzenia prawidłowego systemu wodnego P 7/1	Pokrycie rowów w Cisowie Z 7/1/1		KOSZT CAŁKOWITY: 40000	
			ŚRODKI WŁASNE: brak danych	
			KOSZT CAŁKOWITY: ŚRODKI WŁASNE:	Budżet Gminy, Fundusze U.E., Partnerstwo Publiczno-Prywatne

RAZEM PROGRAM: 40000
KOSZT CAŁKOWITY: 40000
ŚRODKI WŁASNE: BRAK DANYCH

**Program Operacyjny: "Program budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Gminie Darłowo."
Program nr I A/10**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
Opracowanie koncepcji sieci oczyszczalni ścieków w połączeniu z siecią kanalizacyjną P 10/1	Kanalizacja wsi Barzowice Z 10/1/1	Bendyk Adam Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 1000000 ŚRODKI WŁASNE: 250000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Budowa wodociągów i kanalizacji na terenie gminy Z 10/1/2	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 8640000 ŚRODKI WŁASNE: 2160000	Budżet Gminy, ZPORR

RAZEM PROGRAM: 9640000
KOSZT CAŁKOWITY: 9640000
ŚRODKI WŁASNE: 2410000

* Zadania wytuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

**Program Operacyjny: "Program restrukturyzacji i modernizacji usług komunalnych na terenie Gminy Darłowo."
Program nr II A/11**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt kompleksowej utylicacji odpadów wraz z recyklingiem we współpracy z gminami ościennymi. P 11/1	Budowa składowiska odpadów w Sińczycy Z 11/1/1	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 2400000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1200000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., NFOŚiGW, WFOŚiGW
	Zakup śmieciarki Z 11/1/2	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 280000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 280000	Budżet Gminy
	Budowa wysypiska Z 11/1/3	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 1400000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1400000	Budżet Gminy
	Wyposażenie sołectw Gminy Darłowo w pojemniki do segregacji odpadów Z 11/1/4	Tomasz Gondek – Referent ochrony środowiska, przyrody, zabytków w Gminie, spraw sanitarnych Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 70000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 17500	Budżet Gminy, Fundusze U.E., GFOŚiGW, PFOŚiGW
Projekt modernizacji i rozbudowy infrastruktury komunalnej P 11/2	Budowa domu pogrzebowego na cmentarzu w Domasławicach Z 11/2/1	Iwona Skoczylas ----- Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 80000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 20000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.

	Rozbudowa cmentarza, budowa kaplicy, odwodnienie i ogrodzenie Z 11/2/2		KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	SRODKI WŁASNE: 25000	
	Nieruchomość przy ul. M.C. Skłodowskiej 32 Darłowo, działka nr 139, ocieplenie części budynku „A” Z 11/2/3	Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	KOSZT CAŁKOWITY: 30000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	SRODKI WŁASNE: 45000	
	Nieruchomość przy ul. M.C. Skłodowskiej 32 Darłowo, działka nr 139, malowanie elewacji budynku „A” i „B” Z 11/2/4	Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	KOSZT CAŁKOWITY: 50000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	SRODKI WŁASNE: 7500	
	Nieruchomość przy ul. M.C. Skłodowskiej 32 Darłowo, działka nr 139, wymiana instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody Z 11/2/5	Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	KOSZT CAŁKOWITY: 200000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	SRODKI WŁASNE: 30000	
	Nieruchomość przy ul. M.C. Skłodowskiej 32 Darłowo, działka nr 139, zakup i montaż windy osobowej Z 11/2/6	Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	KOSZT CAŁKOWITY: 250000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	SRODKI WŁASNE: 37500	

	Zakup koparko – spycharki Z 11/2/7	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 300000	Budżet Gminy
			ŚRODKI WŁASNE: 300000	
			KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM: 5160000
KOSZT CAŁKOWITY: 5160000
ŚRODKI WŁASNE: 3362500

* Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

Program Operacyjny: „Gminny program przeciwdziałania bezrobociu i apatii społecznej”.
Program nr III F/12

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU	
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA			
Projekt reaktywowania dawnych ośrodków kultury (świetlice, kluby) P 12/1	Zagospodarowanie terenu wokół salki socjo-terapeutycznej oraz rozbudowa świetlicy z wyposażeniem. Z 12/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 20000 ŚRODKI WŁASNE: 5000	Budżet Gminy	
	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Barzowicach Z 12/1/2	Bendyk Adam Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 250000 ŚRODKI WŁASNE: 62500	Budżet Gminy, Fundusze U.E.	
	Rozbudowa świetlic wiejskich Z 12/1/3	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 1100000 ŚRODKI WŁASNE: 1100000	Budżet Gminy	
	Projekt upowszechnienia sportu masowego na terenie gminy P 12/2	Budowa boiska sportowego w Dąbkach Z 12/2/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 250000 ŚRODKI WŁASNE: 62500	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Zagospodarowanie boiska sportowego w Domasławicach Z 12/2/2	Iwona Skoczylas Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 100000 ŚRODKI WŁASNE: 25000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.

	Budowa parku rekreacji i wypoczynku w Dąbkach Z 12/2/3	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 2100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., NFOŚiGW, WFOŚiGW
			ŚRODKI WŁASNE: 1050000	
	Rozbudowa bazy GOSiR w Dąbkach Z 12/2/4	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 500000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
			ŚRODKI WŁASNE: 250000	
	Rozbudowa bazy GOSiR w Wiciu Z 12/2/5	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 2500000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
			ŚRODKI WŁASNE: 1250000	
	Budowa stadionu Z 12/2/6	Piłkarski Klub Sportowy „WIEKOWIANKA”	KOSZT CAŁKOWITY: 150000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., MENiS, Piłkarski Klub Sportowy „Wiekowianka”
Wójt Gminy		ŚRODKI WŁASNE: brak danych		
	Zagospodarowanie boiska sportowego w Rusku Z 122/7	Kazimiera Czach – Inspektor zamówień publicznych przetargów pozyskiwania środków pomocowych	KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 25000	
	Zagospodarowanie boiska sportowego w Kowalewiczkach Z 12/2/8	Henryk Kaleta - Inspektor remontów inwestycyjnych	KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 25000	

	Zagospodarowanie boiska sportowego w Słownie Z 12/2/9	Mirosław Gałuszkiewicz	KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 25000	
			KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM: 7270000
KOSZT CAŁKOWITY: 7270000
ŚRODKI WŁASNE: 3880000

* Zadania wytłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

Program Operacyjny: "Program wykorzystania walorów gminy na potrzeby turystyki"
Program nr II B/14

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Szlaki turystyczne P 14/1	Budowa ścieżki pieszo rowerowej w miejscowości Bobolin. Z 14/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 600000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 150000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Ścieżka pieszo- rowerowa Dąbki – Bukowo, dł. 3000 m. Z 14/1/2	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 1200000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 180000	Budżet Gminy, FARMER Sp. z o.o., ANR
	Budowa ścieżki rowerowej w pasie nadmorskim gminy Darłowo Z 14/1/3	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 1800000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 900000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., NFOŚiGW, WFOŚiGW
Projekt wykorzystania tradycji i kultury dla potrzeb rozwoju turystyki P 14/2			KOSZT CAŁKOWITY: ----- ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM: 3600000
KOSZT CAŁKOWITY: 3600000
ŚRODKI WŁASNE: 1230000

**Program Operacyjny: "Program poprawy pozostałej infrastruktury drogowej."
Program nr I B/16**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Odbudowa dróg gminnych P 16/1			KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
Projekt budowy chodnika w poszczególnych miejscowościach wraz z parkingami P 16/2	Budowa chodników w miejscowości Barzowice Z 16/2/1	Bendyk Adam	KOSZT CAŁKOWITY: 240000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 60000	
	Ciąg pieszy przez Domasławice do m. Rusko. Budowa chodnika i oświetlenia. Z 16/2/2	Iwona Skoczylas	KOSZT CAŁKOWITY: 600000	Budżet Gminy, Powiatowy Zarząd Dróg
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 120000	
	Budowa chodników w miejscowości Kopań Z 16/2/3	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań	KOSZT CAŁKOWITY: 240000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
Wójt Gminy		ŚRODKI WŁASNE: 60000		
Ciąg pieszy do m. Rusko. Budowa chodnika i oświetlenia wzdłuż ul. Al. Wojska polskiego oraz drogi powiatowej nr 541 i nr 455 gm. Darłowo Z 16/2/4	Ewa Dziemieszonek – Sołtys Sołectwa Rusko	KOSZT CAŁKOWITY: 170000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., Powiatowy Zarząd Dróg	
	Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 34000		

	Nieruchomość przy ul. M.C. Skłodowskiej 32 Darłowo, działka nr 139. Przebudowa dróg i chodników. Z 16/2/5	Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni Jan Lisek – Administrator Budynku Przychodni	KOSZT CAŁKOWITY: 80000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 12000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Budowa chodników, dróg, placów i mostów Z 16/2/6	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 680000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 1700000	Budżet Gminy, ZPORR
	Zbudowanie ścieżek z polbruku w Cisowie Z 16/2/7		KOSZT CAŁKOWITY: 50000 ----- ŚRODKI WŁASNE: brak danych	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Dalsza kontynuacja budowy chodnika przez Wiekowice Z 16/2/8	Solecka Jadwiga	KOSZT CAŁKOWITY: brak danych ----- ŚRODKI WŁASNE: brak danych	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Budowa mostu na rzece Grabowa w miejscowości Jeżyce, gmina Darłowo Z 16/3/	Antoni Szykowski	KOSZT CAŁKOWITY: 160000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 40000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy		

RAZEM PROGRAM: 8340000
KOSZT CAŁKOWITY: 8340000
ŚRODKI WŁASNE: 2026000

* Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

**Program Operacyjny: "Program modernizacji istniejącej sieci i urządzeń wodociągowych".
Program nr II C/17**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt modernizacji i rozbudowy sieci wodociągowej P 17/1	Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Dąbkach Z 17/1/1		KOSZT CAŁKOWITY: 500000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 125000	
	Wodociąg w Gorzebądzu Z 17/1/2		KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 25000	
	Budowa sieci wodociągowej dla miejscowości Jeżyczki – Kolonia, gmina Darłowo Z 17/1/3	Antoni Szynkowski	KOSZT CAŁKOWITY: 275000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 68750	
	Modernizacja ujęć wody Z 17/1/4	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 3600000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., NFOŚiGW, WFOŚiGW
			ŚRODKI WŁASNE: 1800000	
	Budowa nowych i modernizacja istniejących sieci wodociągowych Z 17/1/5	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 3000000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., NFOŚiGW, WFOŚiGW
			ŚRODKI WŁASNE: 1500000	

	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Dąbkach Z 17/1/7	Helena Bosek – Sołtys Sołectwa Dąbki	KOSZT CAŁKOWITY: 100000	Budżet Gminy
			ŚRODKI WŁASNE: brak danych	

RAZEM PROGRAM: 7575000
KOSZT CAŁKOWITY: 7575000
ŚRODKI WŁASNE: 3518750

* Zadania wyłączone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

Program Operacyjny: "Program modernizacji dróg lokalnych"
Program nr I B/18

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt modernizacji dróg lokalnych P 18/1	Budowa drogi dojazdowej do morza (góraj) w miejscowości Kopań Z 18/1/1	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 500000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 125000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Budowa drogi dojazdowej do morza (dołem) w miejscowości Kopań Z 18/1/2	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 500000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 125000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Rekonstrukcja drogi dojazdowej do budynku Zespołu Szkół nr 2 w Starym Jarosławiu Z 18/1/3	Mariola Werner – Dyrektor Zespołu Szkół nr 2 w Starym Jarosławiu ----- Mariola Werner – Dyrektor Zespołu Szkół nr 2 w Starym Jarosławiu	KOSZT CAŁKOWITY: 80000 ----- ŚRODKI WŁASNE: brak danych	Budżet Gminy, MENiS
	Budowa drogi gminnej we wsi Barzowice Z 18/1/4	Bendyk Adam ----- Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 250000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 62500	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
	Budowa drogi łączącej miejscowości Kopań - Palczewice Z 18/1/5	Krakowiak Zofia – Sołtys Sołectwa Kopań ----- Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 750000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 187500	Budżet Gminy, Fundusze U.E.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY DARŁOWO

			KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	
			KOSZT CAŁKOWITY:	
			ŚRODKI WŁASNE:	

RAZEM PROGRAM: 2080000
KOSZT CAŁKOWITY: 2080000
ŚRODKI WŁASNE: 500000

Program Operacyjny: "Rozwój sieci placówek oświatowych na terenie Gminy Darłowo"
Program nr III G/21

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSK OSOBA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		ODPOWIEDZIALNA		
Budowa i modernizacja Szkoł P 21/1	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Dąbkach Z 21/1/1		KOSZT CAŁKOWITY: 3700000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., MENiS
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 555000	
	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Słowino, gm. Darłowo Z 21/1/2	Prusiuk Hilary	KOSZT CAŁKOWITY: 300000	Budżet Gminy, Fundusze U.E.
		Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 60000	
Remont i modernizacja zaplecza kuchennego przy Zespole Szkół nr 1 w Dobiesławiu Z 21/1/3	Małgorzata Gał – Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Dobiesławiu	KOSZT CAŁKOWITY: 80000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., MENiS	
	Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 12000		
Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkoł nr 1 w Dobiesławiu Z 21/1/4	Małgorzata Gał – Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Dobiesławiu	KOSZT CAŁKOWITY: 230000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., MENiS	
	Wójt Gminy	ŚRODKI WŁASNE: 34500		

	Remont sali gimnastycznej przy Zespole Szkół nr 1 w Dobiesławiu Z 21/1/5	Małgorzata Gał – Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Dobiesławiu Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 80000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 12000	Budżet Gminy, Fundusze U.E., MENiS
	Zakup trzech autobusów Z 21/1/6	Gminny Zakład Użyteczności Publicznej	KOSZT CAŁKOWITY: 135000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 135000	Budżet Gminy
	Modernizacja kompleksu kulturalno-oświatowego z zapleczem rekreacyjno-sportowym w Bukowie Morskim Z 21/1/7	Genowefa Domańska Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 66000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 16500	Budżet Gminy, Fundusze U.E., FARMER Bukowo Morskie
	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół nr 2 w Starym Jarosławiu Z 21/1/8	Mariola Werner – Dyrektor Zespołu Szkół nr 2 w Starym Jarosławiu ----- Mariola Werner – Dyrektor Zespołu Szkół nr 2 w Starym Jarosławiu	KOSZT CAŁKOWITY: 3000000 ----- ŚRODKI WŁASNE: 45000	Budżet Gminy, Fundusze U.E. - ZPORR, MENiS

	Rozbudowa pozioma istniejącego budynku Zespołu szkół nr 3 w dąbkach o salę sportową z zapleczem ponadto zespół żywieniowy, jak również budowa 5 pomieszczeń do nauki, w tym gabinet biologiczno-chemiczny z digestorium i pomieszczeniem na pomoce do nauczania Z 21/1/9	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 3678242,18 ŚRODKI WŁASNE: 919560,50	Budżet Gminy, Fundusze U.E., MENiS, fundacje, Totalizator Sportowy
	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Słownie Z 21/1/10	Barbara Wołowska – Inspektor Szkoły Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 600000 ŚRODKI WŁASNE: brak danych	Budżet Gminy
	Budowa sal gimnastycznych i rozbudowa szkół Z 21/1/11	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 2600000 ŚRODKI WŁASNE: 650000	Budżet Gminy, ZPORR

RAZEM PROGRAM: 14469242,18
KOSZT CAŁKOWITY: 14469242,18
ŚRODKI WŁASNE: 2439560,50

* Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

4.3. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY 2005-2007 (zintegrowana tabela zadań)

4.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny

Zintegrowana Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które wcześniej zostały zamieszczone w „Programach Operacyjnych” na podstawie sporządzonych Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjnego.

Z kilkudziesięciu zadań zamieszczonych w Programach Operacyjnych wybrano do tabeli WPI te przedsięwzięcia, które uzyskały najwyższą ocenę na podstawie przeprowadzonej analizy, opartej na przyjętych Kryteriach Oceny Zadań (załącznik nr 5 do Zarządzenia 184/04 Wójta Gminy Darłowo z dnia 3 września 2004 r.)

Umieszczone w WPI przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2005 – 2007, a zadania, które miały być finansowane przy udziale Funduszy Strukturalnych, w tym przede wszystkim Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego zostały wytłuszczone dla podkreślenia sposobu ich finansowania (z udziałem środków zewnętrznych).

Przedsięwzięcia, które nie otrzymają wsparcia ze strony Funduszy Strukturalnych mogą być realizowane w ramach ustalonej hierarchii zadań w tabeli WPI przy udziale środków własnych, kredytu, obligacji komunalnych lub środków pochodzących z umów o charakterze partnerstwa publiczno – prywatnego.

W innym przypadku zadania te winny być wykreślone z tabeli WPI (po nie otrzymaniu dotacji z Funduszy Strukturalnych), ponieważ analiza finansowa budżetu gminy, jak i projekcje przyszłych przychodów nie dają możliwości finansowania tych przedsięwzięć w oparciu tylko o środki własne.

Tabela nr 4.3/1 Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2005-2007

Lp.	Klasyfikacja Budżetowa	Nazwa podziałki klasyfikacji budżetowej	Nazwa programu inwestycyjnego i zadania finansowane z budżetu	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe	Planowane wydatki w złotych					
						2005		2006		2007	
						Środki z budżetu Gminy	Dofinansowanie	Środki z budżetu Gminy	Dofinansowanie	Środki z budżetu Gminy	Dofinansowanie
1.	60016	Drogi publiczne gminne	Budowa chodników dróg, placów i mostów	2001-2007	1750000	600000	1800000 ZPORR	600000	1800000 ZPORR	500000	1500000 ZPORR
2.	63095	Turystyka – pozostała działalność	Budowa przejść na plażę	2002-2007	470000	120000		150000		100000	
3.	80101	Szkoły podstawowe	Budowa sal gimnastycznych i rozbudowa szkół	2002-2006	4200000			300000	900000 ZPORR	350000	1050000 ZPORR
4.	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	Budowa wodociągów i kanalizacji na terenie gminy	2002-2006	22000000	800000	2400000 ZPORR	500000	1500000 ZPORR	860000	2580000 ZPORR
5.	90002	Gospodarka odpadami	Budowa wysypiska	2001-2008	16000000	100000		200000		1200000	
6.	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	Rozbudowa świetlic wiejskich	1997-2006	1100000	600000		300000		200000	
			Razem		45520000	2220000	4200000	2050000	4200000	3210000	5130000

5.0. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNymi DZIAŁANIAMi NA TERENIE POWIATU I WOJEWÓDZTWA

POWIĄZANIE PROJEKTÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU POWIATU SŁAWIEŃSKIEGO

PRIORYTETY

Cele priorytetowe o nazwie „**Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków**” oraz „**Budować i modernizować drogi**” znajdują swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Powiatu Sławieńskiego odpowiednio w celach „*Dobry stan środowiska naturalnego*” oraz „*Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej powiatu*”. Jednakże cele te wchodzi w skład jednego obszaru problemowego o nazwie „*Krajobraz, środowisko naturalne, infrastruktura techniczna*”.

CELE PIERWSZORZĘDNE

Cel pierwszorzędny Gminy Darłowo „**Podjąć działania w kierunku wdrożenia nowoczesnych metod i technologii segregacji i składowania odpadów**” znajduje swoje wsparcie w celu powiatu sławieńskiego „*Dobry stan środowiska naturalnego*”, zlokalizowanym w obszarze problemowym „*Krajobraz, środowisko naturalne, infrastruktura techniczna*”. Natomiast cel „**Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych**” znajduje swoje odzwierciedlenie w celu „*Rozwój zaplecza turystyki*”, znajdującym się w obszarze problemowym „*Turystyka*”.

Kolejny z celów pierwszorzędnych Gminy Darłowo „**Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe**” poparty jest przez obszar o nazwie „*Krajobraz, środowisko naturalne, infrastruktura techniczna*” oraz poprzez cel „*Dobry stan środowiska naturalnego*”.

Cel „**Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolonej infrastruktury sportowej**” będący także celem pierwszorzędny znajduje swoje wsparcie w celu „*Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego*” zlokalizowanym w obszarze „*Sfera społeczna*”.

CELE DRUGORZĘDNE

Cele „**Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego**” oraz „**Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego**” będące jednymi z celów drugorzędnych Gminy Darłowo poparte są przez cel powiatu sławieńskiego o nazwie „*Wspieranie przedsiębiorczości*”, który wchodzi w skład obszaru „*Przedsiębiorczość*”.

Cel „**Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy**” poparty jest natomiast przez cel o nazwie „*Wspieranie przedsiębiorczości*”, który wchodzi w skład obszaru „*Przedsiębiorczość*”.

Kolejne cele drugorzędne, jakimi są „**Przeciwdziałać patologiom społecznym**” oraz „**Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy**” znajdują wsparcie w celu powiatu sławieńskiego o nazwie „*Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego*”, który to cel zawarty jest w obszarze „*Sfera społeczna*”. Natomiast cel o nazwie „**Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy**” poparty jest przez cel „*Wspieranie przedsiębiorczości*”, który wchodzi w skład obszaru „*Przedsiębiorczość*”.

Cel „**Podjąć działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty**” znajduje swoje odzwierciedlenie w celu Strategii Rozwoju Powiatu Sławieńskiego o nazwie „*Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego*”, a co za tym idzie również w obszarze pod nazwą „*Sfera społeczna*”. Ostatni już celów drugorzędnych Gminy Darłowo „**Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych**” poparty jest przez cel „*Dobry stan środowiska naturalnego*” i obszar „*Krajobraz, środowisko naturalne, infrastruktura techniczna*”.

POWIĄZANIE PROJEKTÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

PRIORYTETY

Priorytety o nazwie „**Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków**” oraz „**Budować i modernizować drogi**” znajdują swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego odpowiednio w celach „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*” oraz „*Stworzenie zrównoważonego, dostępnego i zintegrowanego systemu transportowego*”. Jednakże wymienione cele pośrednie zlokalizowane są w jednym celu strategicznym o nazwie „*Powszechna dostępność dóbr, usług i informacji*”.

CELE PIERWSZORZĘDNE

Cel pierwszorzędny Gminy Darłowo o nazwie „**Podjąć działania w kierunku wdrożenia nowoczesnych metod i technologii segregacji i składowania odpadów**” znajduje swoje wsparcie w celu pośrednim województwa „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*”, który wchodzi w skład celu strategicznego „*Powszechna dostępność dóbr, usług i informacji*”. Natomiast cel „**Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych**” znajduje swoje odzwierciedlenie w celu o nazwie „*Rozwój funkcji turystyczno-uzdrowiskowej*”, który to cel wchodzi w skład celu strategicznego „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”.

Cel „**Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe**” poparty jest przez cel pośredni o nazwie „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*”, a także poprzez cel strategiczny „*Powszechna dostępność dóbr, usług i informacji*”.

„**Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolnej infrastruktury sportowej**” będący także celem pierwszorzędnym Gminy Darłowo znajduje swoje wsparcie w celu pośrednim „*Kreowanie zdrowego stylu życia*” zlokalizowanym w celu strategicznym „*Podniesienie jakości życia w regionie*”.

CELE DRUGORZĘDNE

Cele „**Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego**” oraz „**Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego**” będące jednymi z celów drugorzędnych Gminy Darłowo poparte są przez cel pośredni województwa zachodniopomorskiego o nazwie „*Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarki województwa zachodniopomorskiego*”, a co za tym idzie również przez cel strategiczny „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”.

Cel „**Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy**” poparty jest natomiast przez cel o nazwie „*Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarki województwa zachodniopomorskiego*”, który jest jednym z celów pośrednich wchodzących w skład celu strategicznego o nazwie „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”. Kolejny cel drugorzędny, jakim jest „**Przeciwdziałać patologiom społecznym**” znajduje wsparcie w celu pośrednim „*Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludności*” a co za tym idzie również w celu strategicznym o nazwie „*Podniesienie jakości życia w regionie*”. Cel „**Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy**” poparty jest natomiast przez cel pośredni „*Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarki województwa zachodniopomorskiego*” oraz przez cel strategiczny „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”.

Cel drugorzędny o nazwie „**Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy**” poparty jest przez cel „*Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarki województwa zachodniopomorskiego*”, który wchodzi w skład celu strategicznego „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”. Cel „**Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty**” znajduje swoje odzwierciedlenie w celu Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego o nazwie „*Budowa społeczeństwa uczącego się*”, a co za tym idzie również w celu strategicznym pod nazwą „*Stworzenie warunków do rozwoju zasobów ludzkich*”. Ostatni już z celów drugorzędnych Gminy Darłowo „**Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych**” poparty jest przez cel pośredni „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*” oraz przez cel strategiczny „*Powszechna dostępność dóbr, usług i informacji*”.

6.0. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach ZPORR objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone na trzy kategorie:

1. wskaźniki produktu – odnoszące się do rzeczowych efektów działania,
2. wskaźniki rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu,
3. wskaźniki oddziaływania – obrazują konsekwencje danego programu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem ale pojawiających się po pewnym czasie oraz do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

W trakcie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006 oraz dla wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego zadań, w ramach przynależności do poszczególnych priorytetów i działań ZPORR, określone zostały następujące wskaźniki.

Planowane zadania:

1. Budowa wodociągów i kanalizacji na terenie gminy

Rodzaj wskaźnika	Wyszczególnienie/jednostki miary
wskaźniki produktu	Długość wybudowanej sieci wodociągowej (km) Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej (km)
wskaźniki rezultatu	Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej (szt.) Długość sieci wodociągowej na terenie gminy (km) Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej (ha) Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej (szt.) Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy (km) Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej (ha)
wskaźniki oddziaływania	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (osoby) Liczba podmiotów gospodarczych korzystających z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (szt.) Liczba odprowadzonych ścieków (m ³ /miesiąc) Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (tys. PLN)

Planowane zadania:

1. Budowa chodników, dróg, placów i mostów

Rodzaj wskaźnika	Wyszczególnienie/jednostki miary
wskaźniki produktu	Długość nowobudowanych dróg gminnych (km) Liczba nowych obiektów infrastruktury drogowej (szt.) Liczba wybudowanych obiektów mostowych (szt.) Długość wybudowanych chodników (km) Liczba zrealizowanych projektów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (szt.)
wskaźniki rezultatu	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha) Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci (min.)
wskaźniki oddziaływania	Liczba pojazdów korzystających z drogi (szt.) Liczba wypadków (szt.) Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (tys. PLN)

Planowane zadania:

1. Budowa sal gimnastycznych i rozbudowa szkół

Rodzaj wskaźnika	Wyszczególnienie/jednostki miary
wskaźniki produktu	Powierzchnia zmodernizowanych szkół podstawowych (m ²) Powierzchnia zmodernizowanych gimnazjów (m ²) Powierzchnia zmodernizowanych szkół średnich (m ²) Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej (m ²) Powierzchnia wybudowanych sal gimnastycznych (m ²)
wskaźniki rezultatu	Liczba uczniów szkół podstawowych (osoby) Liczba uczniów gimnazjów (osoby) Liczba uczniów szkół średnich (osoby) Liczba uczniów w placówce oświatowej (osoby) Liczba zorganizowanych imprez sportowych (szt.) Liczba korzystających z sal gimnastycznych (osoby) Liczba uczestników imprez sportowych (osoby) Wzrost liczby mieszkańców korzystających z zajęć sportowo-rekreacyjnych w obiektach zamkniętych (osoby) Wzrost liczby dzieci i młodzieży objętych gimnastyką korekcyjną (osoby)
wskaźniki oddziaływania	Liczba osób, które ukończyły na miejscu szkołę średnią (osoby) Liczba osób, które ukończyły na miejscu szkołę podstawową (osoby) Stworzone i utrzymane nowe miejsca pracy (szt.) Powstanie pozalekcyjnych zajęć sportowych (godz./tydzień)

Wielkości poszczególnych wskaźników ekonomicznych zostaną określone przez Studia Wykonalności dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych zamieszczonych w Zintegrowanej Tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

7.0. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2012

7.1. Ocena sytuacji finansowej Gminy Darłowo w latach 2001-2003 z uwzględnieniem planu budżetu na 2004r.

Analizę finansową Gminy Darłowo sporządzono w oparciu o następujące dokumenty:

1. roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S), odpowiednio za lata 2001 - 2003,
2. roczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S), odpowiednio za lata 2001 – 2003,
3. roczne sprawozdania o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS), odpowiednio za lata 2001 - 2003,
4. uchwałę Nr XI/129/2003 Rady Gminy Darłowo z dnia 30 grudnia 2003 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Darłowo na 2004 rok.

Sytuacja finansowa Gminy Darłowo w badanym okresie kształtowała się korzystnie. Wnioski takie można wyciągnąć z obserwacji kształtowania się wyników finansowych samorządu.

Ogólny obraz kształtowania się poszczególnych kategorii finansowych przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Kształtowanie się wyników finansowych samorządu w latach 2001 – 2004 (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004*
<i>Dochody ogółem</i>	10 801 481	12 785 731	14 451 327	15 565 822
<i>Wydatki ogółem</i>	10 655 655	12 925 281	14 725 542	15 290 851
<i>Wynik finansowy</i>	145 826	-139 550	-274 215	274 971
<i>Wynik finansowy/Dochody (w %)</i>	1,35	-1,09	-1,90	1,77

*Na rok 2004 wielkości tych kategorii finansowych podane są według planu, tj. zgodnie z uchwałą budżetową na 2004 r.

Porównanie danych w powyższej tabeli wskazuje, że w badanym okresie realizacja poszczególnych kategorii finansowych przebiegała równomiernie, wykazując ciągłą tendencję rosnącą. W latach 2002 – 2003 samorząd osiągnął ujemny wynik finansowy – deficyt, w wysokości odpowiednio: 139.550 zł (co stanowiło 1,09% dochodów ogółem) oraz 274.215 zł (1,90%). W roku 2001 jednostka wypracowała nadwyżkę, która wyniosła 145.826 zł (1,35% dochodów). Na bieżący rok samorząd planuje również nadwyżkę, w wysokości 274.971 zł (1,77% dochodów). Będzie ona przeznaczona na spłatę kredytu i pożyczki.

W analizie finansowej samorządu dodatkowo należy ocenić zmiany zachodzące w strukturze dochodów oraz wydatków.

7.2. Analiza struktury dochodów

Dla potrzeb dokonania analizy zmian zachodzących w strukturze dochodów należy porównać kształtowanie się wielkości dochodów w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej w poszczególnych latach badanego okresu. Porównanie takie przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura wykonania dochodów (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Razem
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	654	925	169	1 000	2 748
<i>Leśnictwo</i>	7 783	8 300	7 482	2 500	26 065
<i>Wytwarzanie i zaopatrywanie w en. elektr., gaz i wodę</i>	0	13 227	0	0	13 227
<i>Transport i łączność</i>	0	176 100	19 995	0	196 095
<i>Turystyka</i>	0	23 943	0	0	23 943
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	602 312	450 520	1 022 972	1 899 500	3 975 304
<i>Działalność usługowa</i>	0	0	0	0	0
<i>Administracja publiczna</i>	206 413	261 751	220 296	202 600	891 060
<i>Urzędy naczelnych organów władzy pań.</i>	49 039	48 807	41 918	1 162	140 926
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	948	1 200	0	0	2 148
<i>Dochody od osób prawnych i innych</i>	4 427 298	5 343 777	6 782 246	7 523 250	24 076 571
<i>Różne rozliczenia</i>	4 328 919	4 309 221	4 847 803	5 402 710	18 888 653
<i>Oświata i wychowanie</i>	51 976	208 342	381 123	24 600	666 041
<i>Ochrona zdrowia</i>	0	0	0	0	0
<i>Pomoc społeczna</i>	901 150	960 857	871 430	408 500	3 141 937
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	0	2 753	5 438	0	8 191
<i>Gospodarka komunalna</i>	194 989	966 008	248 455	100 000	1 509 452
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	5 000	0	2 000	0	7 000
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	25 000	10 000	0	0	35 000
Dochody ogółem	10 801 481	12 785 731	14 451 327	15 565 822	53 604 361

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości dochodów samorządu miały przede wszystkim:

1. uzyskane dochody od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej, w tym wpływy z podatków i opłat lokalnych oraz udziały w podatku PIT i CIT,
2. subwencje z budżetu państwa (dział „różne rozliczenia”),
3. wpływy klasyfikowane w dziale „gospodarka mieszkaniowa”.

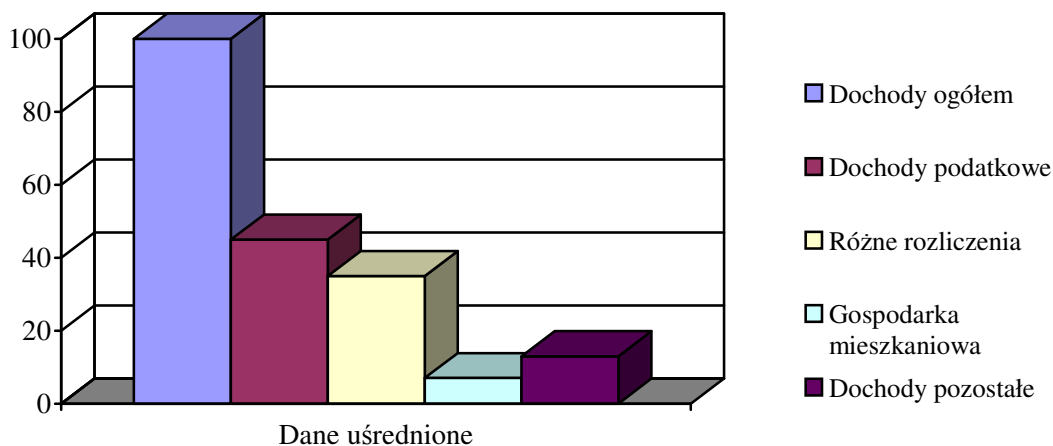
Największe źródło dochodów jednostki to dochody klasyfikowane w dziale „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, które średnio w badanym okresie stanowiły 45% dochodów gminy ogółem.

Tabela 3 oraz wykres 1 obrazują średni udział dochodów uzyskanych w tych trzech działach w średnich dochodach ogółem.

Tabela 3. Kształtowanie się dochodów w wyszczególnionych działach (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Razem	Udział
Dochody od osób prawnych i innych	4 427 298	5 343 777	6 782 246	7 523 250	24 076 571	45
Różne rozliczenia	4 328 919	4 309 221	4 847 803	5 402 710	18 888 653	35
Gospodarka mieszkaniowa	602 312	450 520	1 022 972	1 899 500	3 975 304	7
Dochody ogółem	10 801 481	12 785 731	14 451 327	15 565 822	53 604 361	100
Udział %	87	79	88	95	88	100

Wykres 1 - Średni udział dochodów uzyskanych w wyszczególnionych działach w średnich dochodach ogółem samorządu (w %).

Z danych przedstawionych w tabeli 3 oraz graficznie zilustrowanych na wykresie 1 wynika, że w całym badanym okresie dochody gminy uzyskane z tytułu podatków i opłat należnych samorządowi wynosiły 45% dochodów ogółem; subwencji - 35%; oraz działalności w zakresie gospodarki mieszkaniowej – 7%.

Wpływy samorządu tylko w tych trzech działach stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio: 87% dochodów; 79%; 88%; oraz 95%; co daje średni udział w wysokości 88%.

Należy przy tym podkreślić rosnące wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych. Zjawisko to może wprost proporcjonalnie przyczynić się do wzrostu własnych możliwości inwestycyjnych Gminy Darłowo, co optymistycznie rokuje na przyszły rozwój samorządu.

7.3. Analiza struktury wydatków

Tabela 4 przedstawia kształtowanie się wydatków Gminy Darłowo w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej.

Tabela 4. Struktura wykonania wydatków (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Razem	Udział (%)
Rolnictwo i łowiectwo	91 741	133 254	115 165	116 000	456 160	0,85
Wytwarzanie i zaopartywanie w en.elekt.	0	13 227	0	0	13 227	0,02
Transport i łączność	150 781	601 670	567 070	600 000	1 919 521	3,58
Turystyka	125 000	204 322	343 819	295 000	968 141	1,81
Gospodarka mieszkaniowa	180 318	128 435	670 563	1 570 000	2 549 316	4,76
Działalność usługowa	99 305	303 343	12 200	0	414 848	0,77
Administracja publiczna	1 720 249	1 899 844	2 083 138	2 144 020	7 847 251	14,64
Urzędy naczelnych organów władzy	49 041	48 812	41 918	1 162	140 933	0,26
Bezpieczeństwo publiczne	222 282	216 478	205 569	238 000	882 329	1,65
Dochody od osób prawnych i innych	0	0	0	20 000	20 000	0,04
Obsługa długu publicznego	27 931	22 585	10 225	36 600	97 341	0,18
Różne rozliczenia	0	0	0	20 000	20 000	0,04
Oświata i wychowanie	5 582 781	6 278 125	7 381 127	6 701 163	25 943 196	48,40
Ochrona zdrowia	159 436	151 354	131 881	160 000	602 671	1,12
Pomoc społeczna	1 289 701	1 358 617	1 338 412	1 075 660	5 062 390	9,45
Edukacyjna opieka wychowawcza	20 730	30 607	71 544	108 140	231 021	0,43
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	524 087	882 721	749 158	1 348 970	3 504 936	6,54
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	250 022	475 234	791 240	616 136	2 132 632	3,98
Kultura fizyczna i sport	162 250	176 653	212 513	240 000	791 416	1,48
Wydatki ogółem	10 655 655	12 925 281	14 725 542	15 290 851	53 597 329	100,00

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że najczęściej gmina wydaje na oświatę i wychowanie, łącznie 26.174.217 zł (razem z edukacyjną opieką wychowawczą), co stanowi - w całym badanym okresie – 48,83% wydatków ogółem. Kolejną sferą działalności, na którą samorząd gminy przeznaczają duże środki finansowe jest:

1. administracja publiczna - 7.847.251 zł (14,64%),
2. pomoc społeczna - 5.062.390 zł (9,45%),
3. gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 3.504.936 zł (6,54%).

Oceniając to zjawisko należy stwierdzić, że w głównej mierze finansowane są przez gminę zadania o charakterze obowiązkowym (oświata, pomoc społeczna). Udziały wydatków klasyfikowanych w innych działach są zdecydowanie mniejsze, często nie przekraczają 1%. Jednak, w obecnej sytuacji prawnej, intensyfikacja środków finansowych mających na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców o innym charakterze, nie jest możliwa. Zjawisko to dotyczy wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza gmin i powiatów.

Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej samorządu, pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych, ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem. Porównania takie zawiera tabela 5.

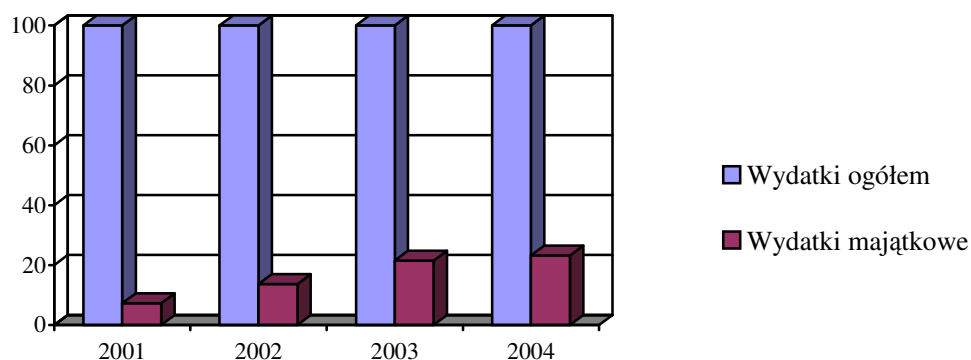
Tabela 5. Struktura wydatków. (w PLN)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004
1. Wydatki ogółem	10 655 655	12 925 281	14 725 542	15 290 851
2. Wydatki majątkowe	769 881	1 774 206	3 157 937	3 549 470
3. Udział w wydatków majątkowych - w % (2/1)	7,23	13,73	21,45	23,21
4. Wydatki bieżące	9 885 774	11 151 075	11 567 605	11 741 381
5. Dochody ogółem	10 801 481	12 785 731	14 451 327	15 565 822
6. Udział w ydatków bieżących w dochodach (4/5 %)	91,52	87,21	80,05	75,43

W poszczególnych latach badanego okresu wydatki majątkowe samorządu przybierały coraz to większe wartości. W strukturze wykonania wydatków, stanowiły one odpowiednio: 7,23%; 13,73%; 21,45% oraz na bieżący rok – 23,21%. Źródłem ich finansowania mają być dochody gminy. Oceniając ten udział, należy stwierdzić, że jest on dość wysoki, zwłaszcza w ostatnich latach. Świadczy to o dużym zapotrzebowaniu samorządu na inwestycje.

Graficzny obraz kształtowania się powyższych wielkości przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Udział wydatków majątkowych (%).

WNIOSKI

Wnioski, jakie można wyciągnąć z kształtowania się wielkości i struktury dochodów oraz wydatków samorządu, pozwalają optymistycznie rokować na skuteczną realizację zamierzonych planów inwestycyjnych. Gmina, w badanym okresie uzyskiwała coraz to większe dochody, zarówno własne, jak i dotacje i subwencje z budżetu państwa. Wzrost wpływów z podatków i opłat, które ponadto stanowią znaczny udział w dochodach budżetowych, dają bezpośrednie możliwości do dalszego rozwoju gminy.

Znaczny udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków ogółem samorządu wskazuje na wyraźne inwestycyjne preferencje gminy. Również coraz to niższy udział wydatków bieżących w dochodach jednostki (aktualnie wynosi 75,43%) podkreśla taką właśnie politykę samorządu.

7.4. *Projekcja wolnych środków na inwestycje*

Projekcja wolnych środków

Dla celów niniejszej analizy kategorię „wolnych środków” przyjęto jako algorytm: dochody ogółem – wydatki bieżące + wydatki na obsługę długu publicznego. Wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność samorządu do regulowania zobowiązań z tytułu ewentualnie zaciągniętych kredytów i pożyczek (spłaty rat kapitałowych i odsetek) oraz samodzielnego finansowania inwestycji.

Prognozę kształtowania się wysokości tych środków sporządzono w oparciu o następujące dane i założenia:

1. prognozę wielkości przyszłych dochodów; kształtowanie się wielkości dochodów w latach 2005 – 2006 przyjęto na podstawie danych Urzędu Gminy w Darłowie³, natomiast na pozostałe lata projekcji – zastosowano wskaźnik wzrostu 102%. Należy tu zaakcentować, że łączna wielkość dochodów, uwzględniając procentowy udział dotacji, subwencji i udziałów, zależna jest głównie od naczelnych organów państwa tworzących i zmieniających system finansowy samorządów, a także od sytuacji gospodarczej kraju, która ma wpływ na decyzje ekonomiczne tych organów oraz na

³ Źródło: „Prognoza łącznej kwoty długu publicznego Gminy Darłowo na lata 2004 – 2006”.

wielkości pozostałych dochodów. System ten w okresie 2001 – 2004 uległ istotnym zmianom, a powyższe założenie wzrostu dochodów jest ustalone po przyjęciu tezy, że nie będą występowały znaczące zmiany;

2. wysokość wydatków na obsługę długu publicznego; wysokość wydatków na obsługę długu publicznego (obejmuje tylko odsetki od zaciągniętych kredytów); przyjęto na podstawie danych Urzędu Gminy w Darłowie⁴;
3. kwoty wydatków bieżących; przyjęto wskaźnik 78% dochodów (średni udział wydatków bieżących w dochodach ogółem z roku 2003 i 2004), udział ten wynika w znacznym zakresie z wydatków „sztywnych”, których realizacja jest obowiązkowa, stosownie do obowiązującego jednostki samorządu terytorialnego systemu finansowego – dopiero zmiana tego systemu może znacząco ten udział zmienić.

---

⁴ Źródło: „Prognoza łącznej kwoty długu publicznego Gminy Darłowo na lata 2004 – 2006”.

Tabela 6. Projekcja wolnych środków (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dochody ogółem	15 565 822	14 934 000	15 227 000	15 531 540	15 842 171	16 159 014	16 482 195	17 148 075	17 491 037
Wydatki bieżące	11 741 381	11 648 520	11 877 060	12 114 601	12 356 893	12 604 031	12 856 112	13 375 499	13 643 009
Wydatki na obsługę długu	36 600	19 000	10 000	0	0	0	0	0	0
Wolne środki	3 861 041	3 304 480	3 359 940	3 416 939	3 485 278	3 554 983	3 626 083	3 772 577	3 848 028

Oceniając uzyskane wyniki w wierszu „wolne środki” można stwierdzić, że samorząd posiada pewien potencjał finansowy. I tak: na bieżący rok został on oszacowany na kwotę 3.861.041 zł. W pozostałych latach środki finansowe, jakie samorząd może przeznaczyć na inwestycje oraz na spłatę zobowiązań, w ramach własnych możliwości budżetowych, kształtują się w przedziale 3.304.480 – 3.924.989 zł.

Projekcja własnych możliwości inwestycyjnych samorządu bez zaciągania nowych zobowiązań zwrotnych (bez przychodów) lub innych źródeł dofinansowania (np. bez środków unijnych)

Własne możliwości inwestycyjne gminy zostały oszacowane w tabeli poniżej, w wierszu „możliwości inwestycyjne”. Kategoria ta wskazuje, czy samorząd dysponuje wystarczającą ilością własnych środków inwestycyjnych na sfinansowanie zaplanowanych inwestycji, z uwzględnieniem konieczności spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

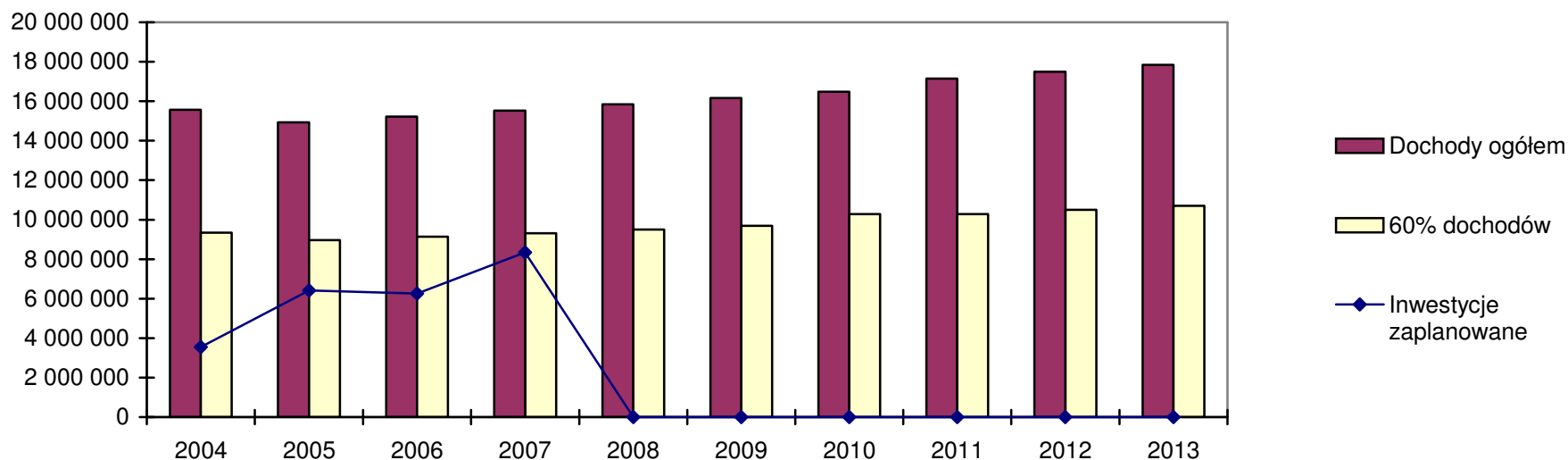
Tabela 7. Projekcja możliwości inwestycyjnych (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wolne środki	3 861 041	3 304 480	3 359 940	3 416 939	3 485 278	3 554 983	3 626 083	3 772 577	3 848 028
Inwestycje zaplanowane	3 549 470	6 420 000	6 250 000	8 340 000	0	0	0	0	0
Spłata zaciągniętych zobowiązań	311 571	185 800	176 800	0	0	0	0	0	0
Możliwości inwestycyjne	0	-3 301 320	-3 066 860	-4 923 061	3 485 278	3 554 983	3 626 083	3 772 577	3 848 028

Z obliczeń zaprezentowanych w tabeli wynika, że samorząd gminy w latach 2005 – 2007 nie zrealizuje swoich zamierzenia inwestycyjnych bez zewnętrznych źródeł finansowania. W bieżącym roku wydatki na inwestycje samorząd zabezpieczył z własnych dochodów. Uzyskanie dofinansowania spowoduje „uwolnienie” środków własnych, co da możliwość przeznaczenia ich na inne cele. Określając wysokość kwot, które są ujęte w wierszu „inwestycje zaplanowane” wykorzystano dane przedstawione w budżecie gminy – dotyczy roku 2004; w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2005 – 2007” – dotyczy lat 2005 – 2007.

Wykres 3 obrazuje stosunek wielkości zaplanowanych inwestycji do ograniczeń finansowych samorządu, wynikających z art.114 ustawy o finansach publicznych, tj. łączna kwota długu samorządu nie może przekroczyć na koniec roku budżetowego 60% dochodów.

Wykres 3. Stosunek wielkości inwestycji zaplanowanych do ograniczeń wynikających z art. 114 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie przeprowadzonej projekcji można stwierdzić, że zakładana przez samorząd wysokość nakładów finansowych na inwestycje mieści się w limicie ograniczeń wynikających z przywołanego artykułu ustawy o finansach publicznych. Oznacza to, że jednostka może zaciągać zobowiązania na realizację planowanych inwestycji bez naruszania przepisów ustawy o finansach publicznych. W przypadku uzyskania przez samorząd środków bezzwrotnych na dofinansowanie inwestycji – relacja powyższa będzie korzystniejsza.

Projekcja potencjału inwestycyjnego Gminy Darłowo

Projekcję potencjału inwestycyjnego Gminy Darłowo sporządzono w oparciu o oszacowane wcześniej, w tabeli 6, wolne środki, uwzględniając przepływy finansowe oraz możliwe do uzyskania środków w ramach dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej i z budżetu państwa (np. z MENiS). Jest to więc suma możliwych do wygenerowania środków finansowych jakie samorząd może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. Projekcja ta została oszacowana przy wykorzystaniu następującego algorytmu:

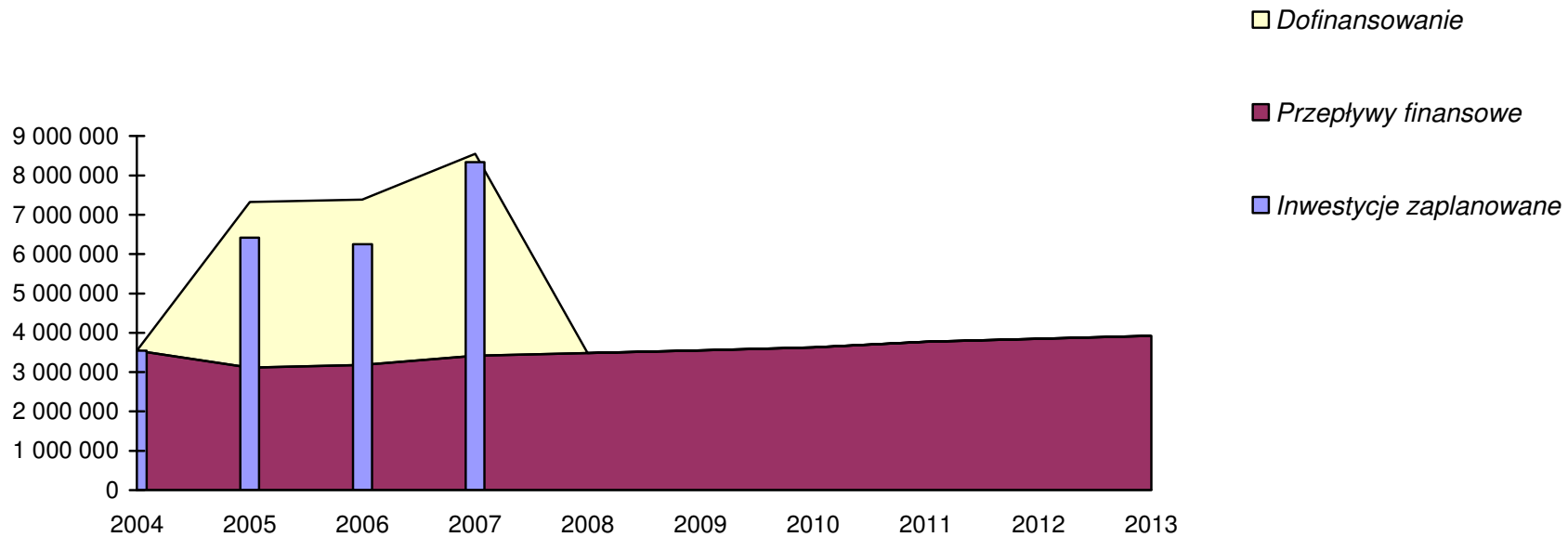
$$\begin{array}{c}
 \text{Wolne środki} \\
 - \text{ Spłata zaciągniętych zobowiązań} \\
 + \text{ Przychody} \\
 \hline
 \text{Przepływy finansowe} \\
 + \text{ Dofinansowanie} \\
 \hline
 \text{Potencjał inwestycyjny}
 \end{array}$$

Tabela 8. Projekcja potencjału inwestycyjnego (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wolne środki	3 861 041	3 304 480	3 359 940	3 416 939	3 485 278	3 554 983	3 626 083	3 772 577	3 848 028	3 924 989
Spłata zaciągniętych zobowiązań	311 571	185 800	176 800	0	0	0	0	0	0	0
Przychody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przepływy finansowe	3 549 470	3 118 680	3 183 140	3 416 939	3 485 278	3 554 983	3 626 083	3 772 577	3 848 028	3 924 989
Dofinansowanie	0	4 200 000	4 200 000	5 130 000	0	0	0	0	0	0
Potencjał inwestycyjny	3 549 470	7 318 680	7 383 140	8 546 939	3 485 278	3 554 983	3 626 083	3 772 577	3 848 028	3 924 989

Na wykresie 4 graficznie zobrazowano, wyliczony w powyższej tabeli, potencjał inwestycyjny gminy Darłowo. Naniesiono również na ten wykres wartości planowanych zadań inwestycyjnych w celu zilustrowania wzajemnej relacji tych dwóch wartości.

Wykres 4. Potencjał inwestycyjny Gminy Darłowo.

Na obszar oznaczony kolorami bordowym i żółtym, który stanowi potencjał inwestycyjny, odpowiadający sumie przepływów finansowych jednostki i możliwych do uzyskania (w ramach dofinansowania) środków z zewnętrznych źródeł, nałożono niebieskie słupki, które oznaczają wartości inwestycji zaplanowanych. Jak widać na wykresie, w całym okresie projekcji, słupki „nie przewyższają” kolorowego obszaru – oznacza to, że samorząd ma wystarczające możliwości do zrealizowania swoich zamierzeń inwestycyjnych.

7.5. Podział na źródła finansowania

Podział na źródła finansowania przedstawia tabela 4.3/1 w rozdziale 4.3. (Wieloletni Plan Inwestycyjny). Wynika z niej jednoznacznie, że ilość:

- środków własnych gminy określa się na poziomie: **7 480 000 zł**
- środków Unii Europejskiej na poziomie: **13 530 000 zł**
- innych środków na poziomie: -

8.0. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania został przyjęty Zarządzeniem 184/04 Wójta Gminy Darłowo z dnia 3 września 2004 r.

System ten przewiduje wprowadzenie każdego roku zadań do programów operacyjnych w oparciu o Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, którego wzór jest załącznikiem do Zarządzenia Wójta Gminy Darłowo w sprawie procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Darłowo (załącznik).

Każdy Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego jest oceniany na podstawie Kryteriów Oceny Zadań w Projekcie. Następnie każde przedsięwzięcie inwestycyjne z programów operacyjnych może przejść do tabeli WPI, o której mowa w punkcie 4.3., o ile uzyska odpowiedni stopień przygotowania, wypełnia założone cele w wybranym wariantcie rozwoju i może być finansowane w ramach podziału środków przeznaczonych na inwestycje zwanych dalej potencjałem inwestycyjnym.

Za przebieg wdrażania przedsięwzięcia od momentu jego zgłoszenia do umieszczenia w tabeli WPI odpowiada Komisja Koordynacyjna ds. Planu Rozwoju Lokalnego. Zintegrowaną Tabelę WPI zatwierdza Rada Gminy.

Stosowne akty prawne zamieszczone są w załącznikach na wstępie do powyższego dokumentu.

9.0. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Przyjęto, że potencjał inwestycyjny Gminy Darłowo dzieli się proporcjonalnie w oparciu o wybrany wariant rozwoju w Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo. Podział procentowy potencjału inwestycyjnego przedstawia rozdział 9.2. Podział ten staje się kluczem monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego.

9.1. Sposoby oceny realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego corocznie oceniana jest przez poszczególne komisje Rady Gminy i samą Radę Gminy po ówczesnym przedłożeniu sprawozdania Wójta Gminy dokonanych w oparciu o pracę Komisji Koordynacyjnej. Ta natomiast posługuje się kluczami oceny, o których mowa w rozdziale 9.2 i opisanych w załączniku nr 5 do Zarządzenia 184/04 Wójta Gminy Darłowo z dnia 3 września 2004 r. Kryteriami Oceny Zadań w Projekcie. Ocenie poddawane są stopnie zaawansowania realizacji poszczególnych projektów i zadań zamieszczonych w WPI.

9.1.1. Sposoby inicjowania współpracy z partnerami prywatnymi i organizacjami pozarządowymi

Jednym z instrumentów inicjowania wspólnych przedsięwzięć partnera publicznego i prywatnego jest upublicznienie formy i sposobu składania Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, który może być zgłoszony zarówno przez inwestora prywatnego, jak i organizację pozarządową o ile widzą oni jakikolwiek udział samorządu w planowanym przedsięwzięciu. O ile wniosek taki znajduje swoje miejsce w Programach Operacyjnych, o tyle szanse przeniesienia tego zadania do tabeli WPI, o której mowa w rozdziale 4.3., zależą od umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym w zakresie realizacji tego zadania.

9.2. Podział potencjału inwestycyjnego na poszczególne cele strategiczne

W Gminie Darłowo przyjęto następujący podział potencjału inwestycyjnego według wybranego wariantu rozwoju w Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Darłowo (podział potencjału inwestycyjnego w procentach).

PRIORYTETY

<p>Budować sieć kanalizacyjną wraz z systemem oczyszczalni ścieków. [I A]*</p>	<p>Budować i modernizować drogi. [I B]</p>	<p>50 %</p>
---	---	--------------------

CELE PIERWSZORZĘDNE

<p>Podjąć działania w kierunku wdrożenia nowoczesnych metod i technologii segregacji i składowania odpadów. [II A]*</p>	<p>Rozbudowywać infrastrukturę techniczną obszarów turystycznych. [II B]</p>	<p>Budować i modernizować ujęcia i sieci wodociągowe. [II C]</p>	<p>Podjąć działania w kierunku rozbudowy przyszkolnej infrastruktury sportowej. [II D]</p>	<p>30 %</p>
--	---	---	---	--------------------

* - oznaczenie celu w priorytetach, celach pierwszorzędnych i celach drugorzędnych.

CELE DRUGORZĘDNE

Tworzyć warunki dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego. [III A]*	Tworzyć warunki dla napływu kapitału zewnętrznego. [III B]	Stworzyć sprawny system pozyskiwania dotacji i identyfikacji kapitału dla realizacji zadań własnych gminy. [III C]	15 %
Przeciwdziałać patologiom społecznym. [III D]	Przeciwdziałać migracji młodych i wykształconych mieszkańców gminy. [III E]	Tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy. [III F]	
Podejmować działania na rzecz wzmocnienia istniejących struktur oświaty. [III G]	Podjąć działania w kierunku zagospodarowania nieczystości stałych i płynnych. [III H]		

INNE

INNE CELE [IV]*	5 % (rezerwa)
---------------------------	--------------------------------

Określony potencjał inwestycyjny gminy na poziomie przyjętym w rozdziale 7.5. podzielono na priorytety, cele pierwszorzędne i cele drugorzędne. Ponieważ ilość projektów i programów podporządkowanych tym celom nie rozkłada się równomiernie na każdy z tych celów, potencjał inwestycyjny podzielono w taki sposób, iż priorytety stanowią 50% potencjału inwestycyjnego, cele pierwszorzędne 30%, natomiast cele drugorzędne stanowią 15% potencjału inwestycyjnego. Zachowano także pięcioprocentową rezerwę.

Każde zadanie zamieszczone ostatecznie w tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego podporządkowane zostało jednemu z tych celów.

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego polega na kontroli wyboru zadań z Programów Operacyjnych do tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego ograniczonego wysokością nakładów przeznaczonych na realizację danego celu oraz wyborze zadań najlepiej przygotowanych, o czym decydują Kryteria Oceny Zadań (załącznik nr 5 do Zarządzenia 184/04 Wójta Gminy Darłowo z dnia 3 września 2004 r.)

Bezpośrednio monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego dokonuje Komisja Koordynacyjna a jej wnioski rozpatrywane są przez Radę Gminy.

9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego.

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego pośród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna, regionalna i centralna
- Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Rozwoju Lokalnego włącznie z publikacją Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego jako formy aplikowania zadań.

W witrynie Gminy Darłowo zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Rozwoju Lokalnego z zamieszczonymi dokumentami w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego (Urzędem Gminy w Darłowie) a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna, regionalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Rozwoju Lokalnego o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w tabeli WPI Planu Rozwoju Lokalnego.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego.